

Apstiprināta ar Jaunpiebalgas novada domes

2014.gada 19.maija sēdes

lēmumu Nr. 98 (protokols Nr. 5, 3.§.)

2014.-2030.

Jaunpiebalgas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija

Jaunpiebalgas novada dome 2014

SATURS

IEVADS.....	2
1. PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS KOPSAVILKUMS	3
1.1. Teritorijas portrets	3
1.2. Pamatinformācija	4
1.3. Iedzīvotāji	7
1.4. Tautsaimniecība	7
1.5. Tehniskā infrastruktūra	9
1.6. Izglītība, veselība, kultūra u.c.....	10
1.7. Īpašās iezīmes, vietas un vērtības	12
2. Stratēģiskā daļa	14
2.1. Attīstības plānošana	14
2.2. Ilgtermiņa attīstības redzējums- VĪZIJA.....	15
2.3. Specializācija	16
2.4. Ilgtermiņa mērķi un prioritātes.....	17
Ilgtermiņā sasniedzamie rādītāji	19
3. Telpiskās attīstības perspektīva	20
3.1. Vieta reģionā un funkcionālās saites	20
3.2 Satiksmes infrastruktūra	27
3.3. Apdzīvojuma struktūra un pakalpojumu pieejamība 2030.....	28
3.4. Lauku teritorija.....	34
Vadlīnijas teritorijas plānojumu, lokālpļānojumu un tematisko plānojumu izstrādei.....	36
ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA.....	39

IEVADS

Jaunpiebalgas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014. – 2030. gadam (turpmāk – stratēģija) ir ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurš iezīmē Jaunpiebalgas novada ilgtermiņa attīstības redzējumu, mērķus, prioritātes un telpiskās attīstības perspektīvu. Šī stratēģija ir hierarhiski augstākais pašvaldības plānošanas dokuments, kas veido ilgtermiņa ietvaru Jaunpiebalgas novada attīstības programmai 2013. – 2019.gadam un vēl izstrādājamajam kopīgajam Jaunpiebalgas novada teritorijas plānojumam. Tā balstās uz esošās situācijas analīzi, iekšējo un ārējo attīstības faktoru prognozēm, novada attīstības resursu un attīstības potenciāla izvērtējumu, paredzamo mijiedarbību ar citām teritorijām nacionālā un reģionālā līmenī.

Stratēģija balstīta uz attīstības programmas izstrādes ietvaros veikto situācijas analīzi, kā arī darba grupās un tikšanās reizēs paustajiem viedokļiem.

Stratēģija ir izstrādāta saskaņā ar attīstības plānošanas dokumentu izstrādi regulējošo normatīvo aktu prasībām (Teritorijas attīstības plānošanas likums, 2012. gada 16. oktobra Ministru kabineta noteikumi nr.711 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” u.c.) prasībām, ievērojot „Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2030” un Vidzemes plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentos paustās nostādnes, kā arī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas metodiskos norādījumus.

Stratēģija izstrādāta saskaņā ar Jaunpiebalgas novada domes 2013. gada 13. augusta sēdes lēmumu (sēdes protokols Nr. 4. 3.§.).

Stratēģijas daļas

Stratēģija sastāv no šādām daļām:

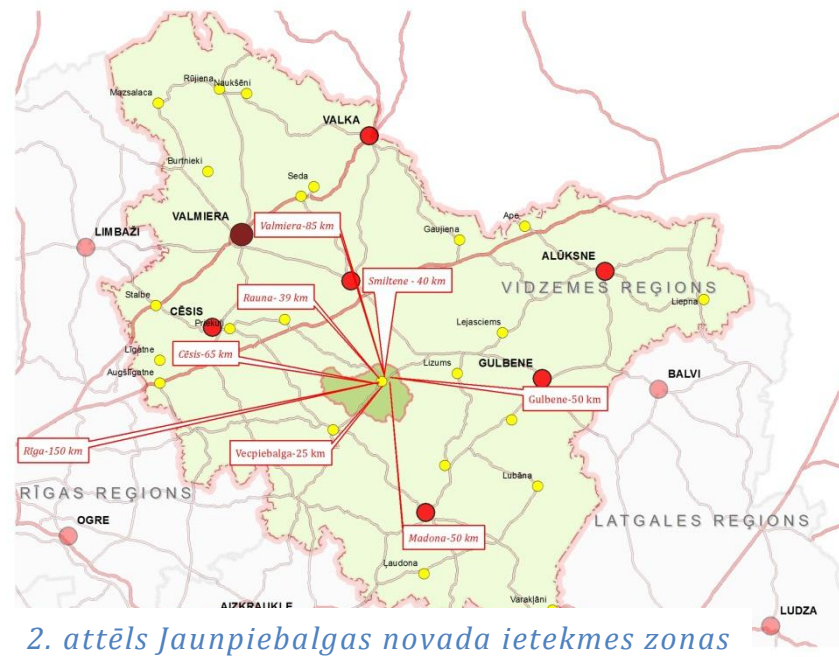
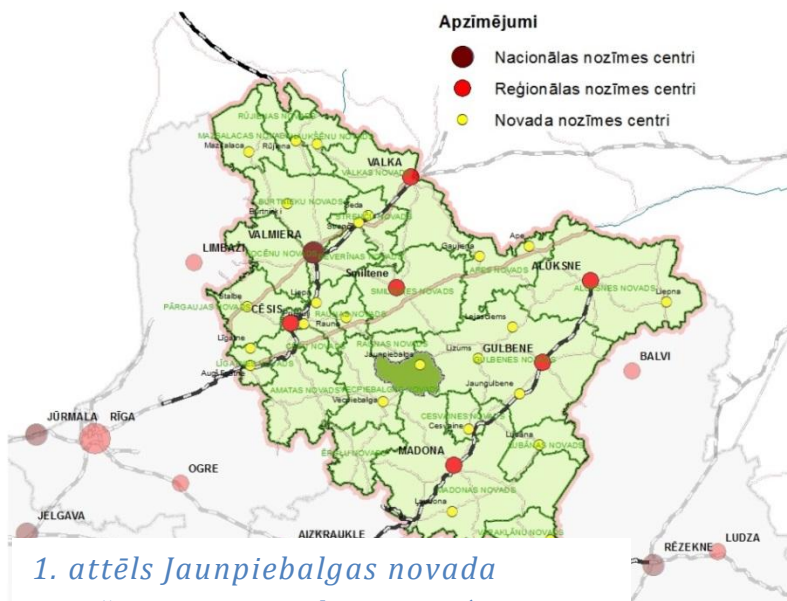
- 1) Esošās situācijas analīze (pašreizējās situācijas kopsavilkums), kurā aprakstīti Jaunpiebalgas novadā pieejamie resursi un resursi izaugsmei, problēmas, attīstības procesu mijiedarbība un funkcionālās saites;
- 2) Stratēģiskā daļa, kurā ietverti ilgtermiņa attīstības redzējums (vīzija), iespējamie attīstības scenāriji, novada ekonomiskā specializācija, ilgtermiņa attīstības mērķi un prioritātes;
- 3) Telpiskās attīstības perspektīva, kuras ietvaros noteiktas un shematiski attēlotas nozīmīgākās Jaunpiebalgas novada telpiskās struktūras, novada telpiskās attīstības prioritātes un vēlamās ilgtermiņa izmaiņas.

Stratēģija ir izstrādāta, ņemot vērā šādus plānošanas dokumentus:

- ☐ Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam (Latvija 2030);
- ☐ Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007. – 2027. gadam;
- ☐ Kaimiņu pašvaldību attīstības plānošanas dokumenti:
 - Smiltenes novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija un attīstības programma
 - Gulbenes novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija Gala redakcija
 - Gulbenes novada Attīstības programma
 - Vecpiebalgas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija un Attīstības programma
 - Raunas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija un Attīstības programma

1. PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS KOPSAVILKUMS

1.1. Teritorijas portrets

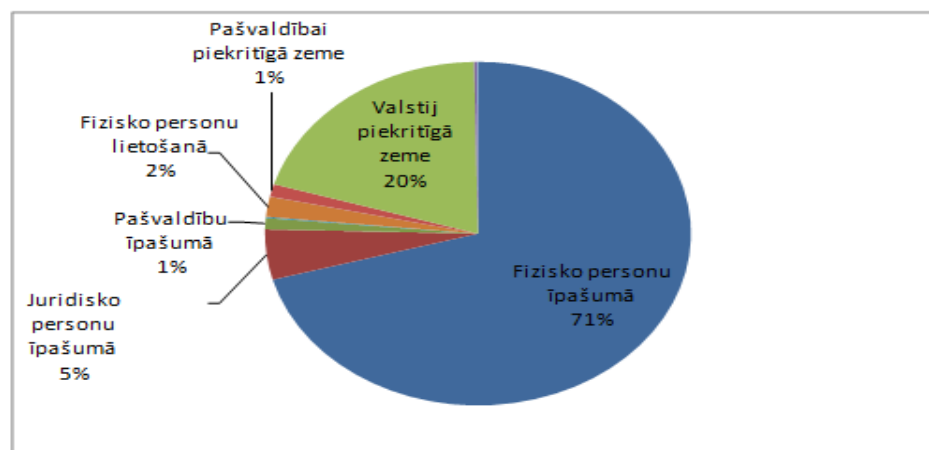
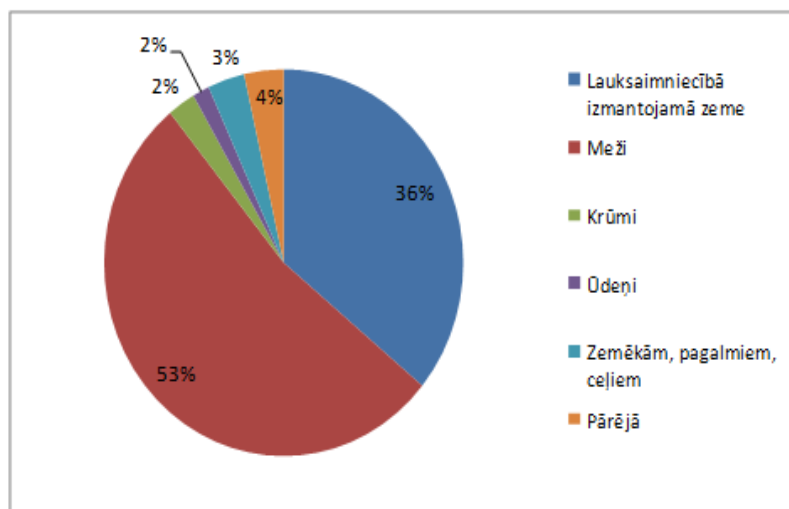

Jaunpiebalgas novads atrodas Eiropā, Latvijā, Vidzemes plānošanas reģionā un aizņem 249,8 km² lielu teritoriju. Jaunpiebalgas novada teritorija robežojas ar Gulbenes, Smiltenes, Madonas, Raunas un Vecpiebalgas novadiem

1.2. Pamatinformācija

Novada izveide	2009. gadā apvienojoties Jaunpiebalgas un Zosēnu pagastam.
Ģeogrāfiskais novietojums	Atrodas Latvijas vidusdaļā, Vidzemes plānošanas reģionā.
Platība	249 km ²
Robežojas ar	Raunas, Vecpiebalgas, Madonas, Gulbenes, Smiltenes novadiem
Apdzīvotās vietas	Administratīvais centrs- Jaunpiebalga. Vietējas nozīmes centrs Melnbārži, citas nozīmīgas vietas - Abrupe
Apdzīvojamums	9 iedzīvotāji uz 1 km ² . Viens no mazākajiem apdzīvojuma blīvumiem starp kaimiņu pašvaldībām
Iedzīvotāju izvietojums	Ļoti nevienmērīgs – vairāk kā divas trešdaļas no visiem iedzīvotājiem dzīvo Jaunpiebalgas pagastā, Jaunpiebalgas ciemā
Pašvaldības pārvalde	Pašvaldības sniegtos pakalpojumus nodrošina 5 pašvaldības struktūrvienības un 12 pašvaldības iestādes.
Īpašie resursi	Gleznaina un daudzveidīga lauku ainava, kas piemērota rekreācijai, tūrisma attīstībai., kā arī pieredze lopkopībā

Dabas resursi un vērtības

3.attēls. Zemes lietošanas veidi un īpašuma statuss Jaunpiebalgas novadā (%), 2013. gada 1. janvāris

Zeme	Nozīmīgākais dabas resurss ir meži, kas aizņem 53% novada platības (sk. 3.attēlu). Meži lielākoties atrodas fizisko personu īpašumā. Lauksaimniecībā izmantojamās zemes aizņem 36% no novada platības, pateicoties tīrajai augsnei, pastāv potenciāls attīstīt bioloģisko un biodinamisko lauksaimniecību. Raksturīgs augsts fizisko un juridisko personu īpašumā un lietošanā esošo zemju īpatsvars (98%), pašvaldības īpašumā ir tikai 2% zemju.
Derīgie izrakteņi Ūdenstilpnes	18 derīgo izrakteņu (smilts, smilts-grants, kūdra) atradnes. Smilts un grants ir izmantojama būvniecībai, ceļu būvei un laukumu ierīkošanai, kūdru var izmantot kā mēslojumu. Novadā atrodas 4 ezeri, kuru platība pārsniedz 10 ha. Nozīmīgākā upe ir Gauja, kam ir nozīmīga vieta Jaunpiebalgas novada zemes izmantošanas struktūrā un ainavā.
Dabas un kultūrvēsturiskais mantojums	Jaunpiebalgas novadā neatrodas Eiropas nozīmes dabas aizsargājamā teritorija (NATURA 2000), bet atrodas valsts nozīmes dižkoks - Zviedrijas kadiķis, kā arī citi nozīmīgi dižkoki - Zvanu priede, Dravošanas Priede, Kanepju ozols, Vieķu egle. Konstatētas vairākas aizsargājamo augu sugas, kā arī nozīmīgi dižakmeņi. Neskartās dabas teritorijas, bioloģiskā daudzveidība ir resursi, kurus, atbilstoši pielāgojot, var izmantot novada lauku teritoriju ekonomiskā potenciāla palielināšanai, ekonomiskās aktivitātes veicināšanai, kā arī iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanai. Novada teritorijā atrodas 14 valsts nozīmes kultūrvēsturiskie pieminekļi t.sk. 1 arhitektūras piemineklis, 2 vēstures pieminekļi, 8 arheoloģijas pieminekļi un 3 mākslas pieminekļi. Novadā atrodas arī 15 vietējās nozīmes arheoloģijas pieminekļi.

Letonika.lv - atbildes, kuras tu meklē

Letonika.lv - atbildes, kuras tu meklē

Letonika.lv - atbildes, kuras tu meklē

Letonika.lv - atbildes, kuras tu meklē

Letonika.lv

- APZĪMĒJUMI**
- Novada nozīmes centrs
 - Ⓜ Kultūras nams
 - Ⓜ Brīvdabas estrāde
 - ✱ Ainavu skatu punkti
 - Valsts kultūras pieminekļi**
 - Ⓜ Arheoloģija
 - Ⓜ Arhitektūras
 - Ⓜ Māksla
 - Ⓜ Vēsture
 - Vietējas nozīmes attīstības centri
 - Ciems
 - Apdzīvota vieta
 - Tūrisma teritorijas**
 - ▨ Ainaviski vērtīgās teritorijas
 - ▨ Ūdenstūrisma teritorijas
 - ▨ Tūrisma teritorijas

4. attēls Dabas un kultūrvēsturiskās teritorijas

1.3. Iedzīvotāji

Rādītājs	Pagātne	Esošā situācija	Tendences
Iedzīvotāju skaits	3063 (2000.)	2333 01.01.2013.	Iedzīvotāju skaita (ilgtermiņa) izmaiņas novadā ir līdzīgas valstī un reģionā kopumā novērojāmām tendencēm: ja Latvijā iedzīvotāju skaits no 1991.gada līdz 2011.gadam samazinājās par 23.5 %, tad tagadējā Jaunpiebalgas novada teritorijā iedzīvotāju skaits ir samazinājies nedaudz straujāk – par 23,83%
Dabiskais pieaugums	-9 (2000.)	-13 01.01.2013.	Negatīvs ikgadējs dabiskais pieaugums ir viens no galvenajiem iemesliem iedzīvotāju skaita samazinājumam novadā.
Iedzīvotāji līdz darbības vecumam īpatsvars	15,7 % (2011.)	14,3 % 01.01.2013.	Novadā samazinās iedzīvotāju līdz darbības vecumam skaita īpatsvars, jo samazinās dzimstība
Iedzīvotāji darbības vecumā īpatsvars	60,3% (2011.)	60,9% 01.01.2013.	Jaunpiebalgas novadā laika periodā no 2011. gada iedzīvotāju darbības vecumā skaits nav samazinājies, bet ir mazāks kā vidēji valstī (01.01.2013.: novadā – 60,9%, Latvijā – 63,3%).
Demogrāfiskās slodzes līmenis	660 (2011.)	642 01.01.2013.	Demogrāfiskās slodzes līmenis Jaunpiebalgas novadā laikā 2011. gada ir samazinājies, bet augstāks kā Latvijā un Vidzemes reģionā.

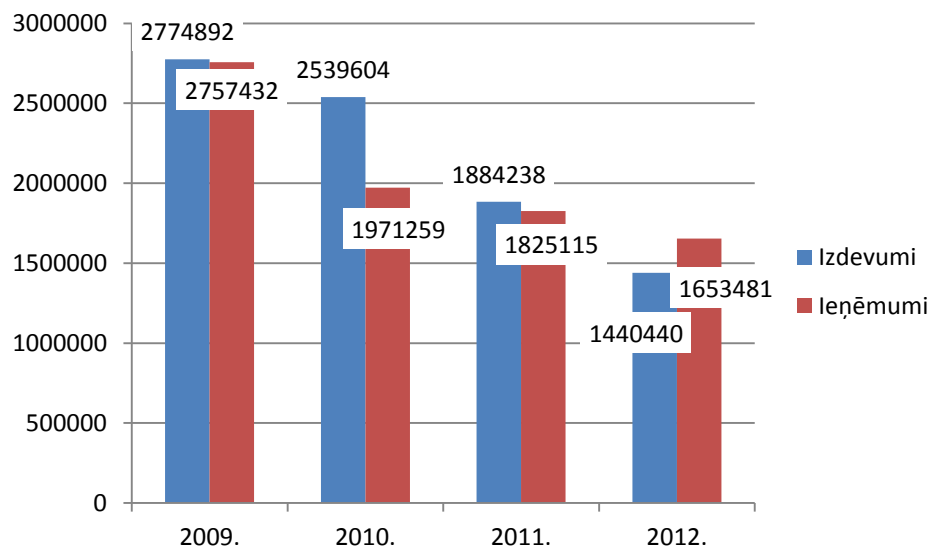
1.4. Tautsaimniecība

Uzņēmumu skaits uz 1 000 iedzīvotājiem	Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits uz 1 000 iedzīvotājiem Jaunpiebalgas novadā (79,5) ir lielāks nekā vidēji Vidzemes reģionā (71) un Latvijā (69).
Galvenās nozares	Novadā esošie uzņēmumi galvenokārt izmanto vietējo dabas resursu sniegtās iespējas – lielākais uzņēmumu skaits novadā darbojas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarēs, kokapstrādē, mēbeļu ražošanā un lauksaimniecības produkcijas, kā arī alus ražošanā, (65%).
Lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma	Lielākie novada uzņēmumi (pēc apgrozījuma) 2012.gadā bija SIA „Piebalgas alus” (darbības nozare – alus ražošana), Piensaimnieku kooperatīvā sabiedrība „Drusti” (Piena, piena produktu vairumtirdzniecība, ar lopkopību saistītie pakalpojumi.), SIA „WENDEN FURNITURE” (mēbeļu ražošana), Lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība "PIEBALGA" (Piena, piena produktu vairumtirdzniecība, piena pārstrāde) un SIA „MEŽOGLES” (kokapstrāde).
Uzņēmumi	Jaunpiebalgas novadā ir tikai 2 vidēja lieluma uzņēmums, lielākā daļa (224 jeb 96%) no visiem novada ekonomiski aktīvajiem uzņēmumiem ir mikrouzņēmumi, bet 2,6% mazie uzņēmumi.
Ārvalstu tiešās Investīcijas	Novada uzņēmēji galvenokārt strādā izmantojot vietējo kapitālu, ārvalstu investīcijās piesaistīti 3020 LVL.
Nodarbinātība	Jaunpiebalgas novadā kopumā visvairāk darbinieku ir nodarbināti apstrādes rūpniecībā, lauksaimniecībā, mežsaimniecībā. Salīdzinot ar apkārtnējiem novadiem Jaunpiebalgas novads attīstās vairāk kā uz ražošanu orientēta teritorija. Novadā ir kvalificēts darbaspēks novadam

	tradicionālajās nozarēs. Tomēr iedzīvotāju izceļošana un skaita samazināšanās nākotnē negatīvi ietekmēs darbaspēka pieejamību. Tādēļ nepieciešams pilnveidot dzīves vidi novadā, nodrošināt dzīvojamo fondu, radīt iedzīvotājus piesaistošus objektus un pakalpojumus
Mēneša vidēja darba samaksa	Vidējā bruto darba samaksa (pavisam, bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu <50) Jaunpiebalgas novadā 2012.gadā bija 358 LVL, kas ir mazāk nekā kaimiņu pašvaldībās un vidēji valstī (526 LVL.).
Bezdarba līmenis	Laika posmā no 31.12.2010. līdz 30.06.2013. bezdarbs samazinājies no 10,4% līdz 6,8%. Bezdarba līmenis novadā ir zemāks nekā Vidzemes reģionā (8,1%) un vidēji Latvijā (7,3%).

Pašvaldības pamatbudžets	Jaunpiebalgas novada pamatbudžeta ieņēmumi 2012.gadā bija 1 516 261 LVL apmērā (sk. 5.attēlu). Jaunpiebalgas novada pašvaldības pamatbudžeta izdevumi 2012.gadā bija 1 440 440 LVL apmērā. Lielāko ienākumu daļu Jaunpiebalgas novadā sastāda Nodokļu ieņēmumi –iedzīvotāju ienākuma nodoklis. Lielākās izdevumu pozīcijas 2012.gadā bija atlīdzība (52%) un izdevumi preču un pakalpojumu apmaksai (26%). Ņemot vērā, ka būtiski ir samazinājies ES īstenoto projektu skaits, arī pašvaldības budžeta ieņēmumi kopumā ir samazinājušies.
---------------------------------	---

5. attēls Jaunpiebalgas novada ieņēmumi un izdevumi 2009.-2012. gads

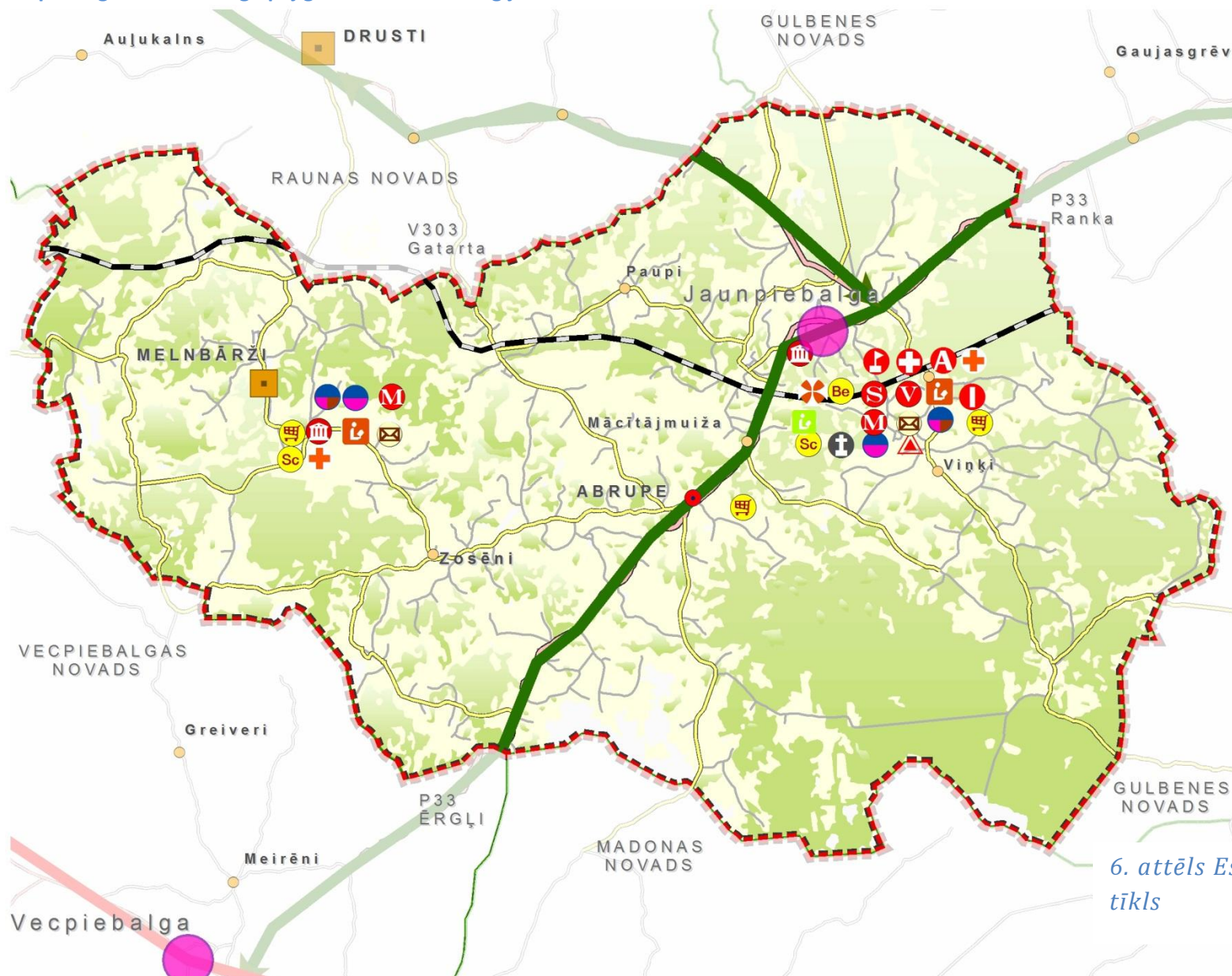
Pašvaldības saistības	Ņemot vērā Jaunpiebalgas novada pašvaldības kredītsaistības uzsāktajiem attīstības projektiem (231 634 LVL apmērā), pašvaldības budžeta kopējais parādu saistības apjoms 2012.gada 31.decembrī bija 20,09 % no pamatbudžeta ieņēmumiem (bez mērķdotācijām un iemaksām pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā), kas salīdzinoši ar citām Vidzemes plānošanas reģiona pašvaldībām ir daudz.
Īstenotie projekti	Laikā no 2008. līdz 2013.gadam Jaunpiebalgas novada pašvaldība ir īstenojusi projektus, piesaistot ES, citu finanšu instrumentu līdzfinansējumu un izmantojot pašvaldības budžeta finansējumu. Investīciju projekti, galvenokārt, tika īstenoti infrastruktūras nozarēs.
Teritorijas attīstības indekss	2011.gadā Jaunpiebalgas novads atradās 66.vietā starp Latvijas novadiem pēc teritorijas attīstības indeksa (-0,27). Jaunpiebalgas novadam ir zemāks teritorijas attīstības indekss, nekā pārējām kaimiņu pašvaldībām.

1.5. Tehniskā infrastruktūra

Valsts autoceļi	Jaunpiebalgas novadu šķērso vairāki Latvijas valsts autoceļi- reģionālie autoceļi P29, P33, kā arī vairāki vietējie autoceļi.
Pašvaldības autoceļi un ielas	Pašvaldības īpašumā esošo autoceļu kopgarums ir 110.53 km. Tikai 6,85km (6,2%) no tiem ir asfaltēti. Novadā ir 12,322 km ielas. Ceļu, ielu un tiltu stāvoklis kopumā nav apmierinošs, un tas arvien pasliktinās
Satiksmes	Autoceļu tīkls nodrošina Jaunpiebalgas novada iedzīvotāju piekļuvi pārējiem transporta veidiem (dzelzceļam). Galvenie autobusu satiksmes virzieni ir uz Cēsīm, un Rīgu. Tuvākās dzelzceļa stacijas atrodas Cēsīs.
Komunālā Saimniecība	Primārā atbildība par ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu gulstas uz Jaunpiebalgas novada domes Komunālo saimniecību, kuram ir jānodrošina, lai ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumi tiktu sniegti atbilstoši normatīvajām prasībām un būtu finansiāli dzīvotspējīgi. Centralizēta siltumapgādes sistēma ir tikai Jaunpiebalgas ciemā. Atkritumu savākšanu un izvešanu novada teritorijā nodrošina SIA ‘‘Ziemeļu atkritumu apsaimniekošanas organizācija ‘‘, kuras dalībnieks ir Jaunpiebalgas novada dome.
Elektroapgāde	Elektroapgāde nodrošina VAS ‘‘Sadales tīkli’’. Elektroapgādes nodrošinājuma teritoriālais pārklājums un jaudas ir pietiekamas. Jaunie pieslēgumi tiek plānoti atkarībā no lietotāju pieprasījuma elektroapgādei. Elektrolīniju kopgarums ir 123,825 km.
Mājokļu fonds	Jaunpiebalgas novadā iedzīvotāji dzīvo gan daudzdzīvokļu namos, gan privātmājās. Daudzdzīvokļu mājās dzīvo apmēram 20% iedzīvotāju, kuras ir stipri nolietotas un pēc neatkarības atjaunošanas, jaunas daudzdzīvokļu mājas nav uzbūvētas..

1.6. Izglītība, veselība, kultūra u.c.*Pakalpojumi*

Izglītība	Jaunpiebalgas vidusskolā darbojas 2 pirmsskolas izglītības iestādes-Jaunpiebalgā un Melnbāržos, kā arī 1 vispārējās izglītības iestāde. Jaunpiebalgas vidusskolā kā struktūrvienības ir iekļautas Pētera pamatskola Melnbāržos un Piebalgas pamatskola. Novadā darbojas Reģionālā tautskola, kura novadā nodrošina mūžizglītības iespējas. Novadā ļoti aktīvi darbojas arī Jaunpiebalgas mūzikas un mākslas skola
Izglītojamo skaits	Laikā no 2006./2007.m.g. līdz 2012./2013.m.g. izglītojamo skaits novada pirmsskolas un vispārējās izglītības iestādēs ir kopumā ir palicis nemainīgs 2012./2013. gadā ~400
Sports	Fiziskajām aktivitātēm novadā ir pieejama skolu sporta infrastruktūra (vidusskolas sporta zāle, laukumi, skrejceļi u.c.). sporta zāle nodrošina gan basketbola, gan volejbola, gan citu sporta aktivitāšu nodrošināšanai. Sporta zāle tiek izmantota ne vien skolas vajadzībām, bet arī novada un apkārtējo iedzīvotāju sporta aktivitātēm.
Veselības aprūpe, sociālā palīdzība	Novadā ir pieejama primārā veselības aprūpe, neatliekamā medicīniskā palīdzība, kā arī sociālā palīdzība un pakalpojumi. Darbojas 2 ārstu privātprakses un 1 zobārstniecības prakses. Neatliekamo palīdzību nodrošina brigāde, kas ir izvietota Jaunpiebalgas ciemā.
Kultūras infrastruktūra	Novadā darbojas 2 bibliotēkas (Jaunpiebalgā un Melnbāržos), 2 kultūras/tautas nami un 3 muzeji. Kultūras iestāžu infrastruktūra kopumā ir apmierinošā stāvoklī. Tautas nams nodrošina kultūras mantojuma un tautas tradīciju saglabāšanu, kultūras dzīves norišu daudzveidību un pieejamību. Jaunpiebalgas novadā darbojas pirmsskolas deju kolektīvs, jauniešu deju kolektīvs, vidējās paaudzes deju kolektīvs, 2 amatiereteātri, 2 vokālie ansambļi, koris, folkloras kopa, dāmu deju grupa pārstāvot plašu tautas mākslu un sniedzot iedzīvotājiem daudzveidīgas iespējas.
Tūrisms	Tūrisma piedāvājums Jaunpiebalgas novadā vērsts uz kultūrvēsturiskiem objektiem. Neskatoties uz salīdzinoši labajām iespējām, ko rada saglabātās kultūrvēsturiskās vērtības, aktīvā kultūras dzīve un citas tradīcijas, tūrisms novadā ir vāji attīstīts, trūkst koordinētas darbības tā veicināšanai.
Iedzīvotājiem pieejamie pakalpojumi	2013.gada jūnijā novadā pieejams finanšu bankomāts, novadā ir 1 pasta nodaļa, kuras atrodas Jaunpiebalgā. Pieejami ir arī specializētu veikalu, autoservisa, veterinārārsta, u.c. pakalpojumi.

Apzīmējumi

- Novada nozīmes centri
 - Vietējas nozīmes centrs
 - Ciems
 - Apdzīvota vieta
- Pakalpojumi**
- Ⓛ Novada dome
 - Ⓥ Vidusskola
 - Ⓢ Pamatsskola
 - Ⓟ Pirmsskolas izglītība
 - Ⓛ Interesu izglītība
 - Ⓛ Bibliotēka
 - Ⓢ Ambulance
 - + Ārstu prakse
 - Ⓢ Sociālie pakalpojumi
 - ⓐ Aptieka
 - ⚠ VUGD
 - ✝ Baznīca
 - Ⓢ Kapseta
 - Ⓢ Centr.ūdensapg., kanal., siltuamg.
 - Ⓢ Kultūras nams
 - Ⓜ Muzejs
 - Ⓛ Mūziklītbības centrs
 - Ⓢ Centralizēta ūdensapgāde, kanalizācija
 - Ⓢ Pārtikas veikals
 - Ⓢ Pasts
 - Demontētā dzelzeļa līnija

6. attēls Esošais Publisko pakalpojumu tīkls

1.7. Īpašās iezīmes, vietas un vērtības

Dabas, kultūrvēsturiskā mantojuma un tūrisma objekti vērtības

Vieķu pilskalns – Valsts aizsargājamais kultūras piemineklis

Svētais kalns – Lībiešu pilskalns

Jaunpiebalgas Svētā Toma evaņģēliski luteriskā baznīca - viena no skaistākajām un lielākajām Latvijas luterāņu baznīcām

Ekoloģiskā saimniecība „Lielkrūzes” – viena no skaistākajām lauku sētām Latvijā

Partizānu taka – pastaigu vieta

Māras ezers, Kāpurkalns ezers - emociju un enerģijas vietas no Zosēniem

Piebalgas alus – nemainīga kvalitāte pēc klasiskā 1516. gadā pieņemtā vācu Alus tīrības likuma jeb aldaru goda kodeksa tradīcijām, kur alus ražošanā izmanto tikai četras dabiskās sastāvdaļas – ūdeni, miežu iesalu, apiņus un raugu.

Mūzikas festivāls „Satiksīties Piebalgā” – ikgadējs festivāls kas pulcē tuvus un tālus viesus, kam sirdī ir Piebalga

Vislatvijas dziesminieku saiets „Lielkrūzēs”- dziesminieku saiets no visas Latvijas

Jaunpiebalgas mūzikas un mākslas skola – kur mūzikas un mākslas pamatu iegūst Jaunpiebalgas un kaimiņu novadu bērni

Velotūre „Pāri Piebalgas pilskalniem” – Dalībnieki traucoties gan pa asfaltu, gan grantētiem ceļiem un takām, izjūt apkārtnes kalnaino reljefu un priecājas par skaisto ainavu

Personības

EMĪLS DĀRZIŅŠ – komponists, mūzikas kritiķis, klavierspēles skolotājs, diriģents, koncertmeistars

OLGA LIŠOVSKA – dzejniece

KĀRLIS MIESNIEKS – gleznotājs

JĀNIS SUDRABKALNS – dzejnieks

EMĪLS MACŠ – aktieris, režisors.

JĀNIS LIEPIŅŠ – ārsts, sabiedriska darbinieks

AUGUSTS ĢIEZENS – tulkotājs, valodnieks

KRISTOFŠ REINHOLDS GIRGENSONS – vācu tautības latviešu literāts, tulkotājs, mācītājs

Jaunpiebalgas NOVADA Ilgtspējīgas attīstības stratēģija Novada identitāte, attīstības priekšrocības

2014.-2030.

- ❑ Kompakts un sakopts; sakoptība un pievilcība kā svarīgs priekšnosacījums gan dzīves vietas izvēlei, gan uzņēmējdarbības attīstībai;
- ❑ Veiksmīgi saglabāts, pārmantots un uzturēts kolhozu laikā radītais;
- ❑ Apdzīvotas lauku sētas; uzturētas un apsaimniekotas lauksaimniecībā izmantotās zemes, daudz nelielas, bet stabilas saimniecības; jauna gadagājuma lauksaimnieki, sadarbības un kooperācijas iestādes;
- ❑ Darba vietas un jaunu darba vietu potenciāls;
- ❑ Labas izglītības iespējas;
- ❑ Draudzīgi cilvēki;
- ❑ Pašvaldības atbalstoša attieksme, spēja reaģēt- maza novada priekšrocība;
- ❑ Patriotisms;
- ❑ Spožas personības, kas ir vairojušas novada atpazīstamību;
- ❑ Latvisks novads ar latvisko zemnieku tikumu.
- ❑ Pašdarbības kolektīvi

2. Stratēģiskā daļa

2.1. Attīstības plānošana

Attīstības plānošana ir principu, mērķu un to sasniegšanai nepieciešamās rīcības izstrāde nolūkā īstenot politiski noteiktas prioritātes un nodrošināt sabiedrības un teritorijas attīstību.

Attīstības plānošanas sistēma aptver politikas un teritorijas attīstības plānošanu, kā arī nodrošina attīstības plānošanas sasaisti ar finanšu plānošanu un valsts un pašvaldību institūciju pieņemto lēmumu savstarpējo saskaņotību.

Attīstības plānošanas dokumentu veidi: politikas plānošanas dokumenti, institūciju vadības dokumenti un teritorijas attīstības plānošanas dokumenti.

Attīstību plāno ilgtermiņā (līdz 25 gadiem), vidējā termiņā (līdz septiņiem gadiem) un īstermiņā (līdz trim gadiem).

Pašvaldības ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentā – **Jaunpiebalgas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā** definēta novada vīzija, stratēģiskie mērķi un noteiktas ilgtermiņa prioritātes telpiski. Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas īstenošana notiek ar teritorijas plānojuma (telpiski) un attīstības programmas (investīciju projekti un rīcības) palīdzību.

Ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentā – **Jaunpiebalgas novada teritorijas plānojumā**, atbilstoši stratēģijā attēlotajai telpiskās attīstības perspektīvai **tiks** noteikts novada funkcionālais zonējums un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi.

Vidēja termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentā - **Jaunpiebalgas novada attīstības programmā**, atbilstoši stratēģijā noteiktajiem stratēģiskajiem mērķiem definētas vidēja termiņa prioritātes, uzdevumi un konkrētas rīcības uzdevumu izpildei

Vīzija – lakoniska vēlamā un iespējamā nākotnē sasniedzamā situācija, tēls.

Stratēģiskie mērķi - koncentrēts politisku uzstādījumu kopums vēlamajām situācijas pārmaiņām noteiktā laika periodā, kas ir vērsti uz teritorijas attīstības vīzijas sasniegšanu, un kas kalpo par pamatu prioritāšu noteikšanai un turpmāk veicamo darbību identificēšanai.

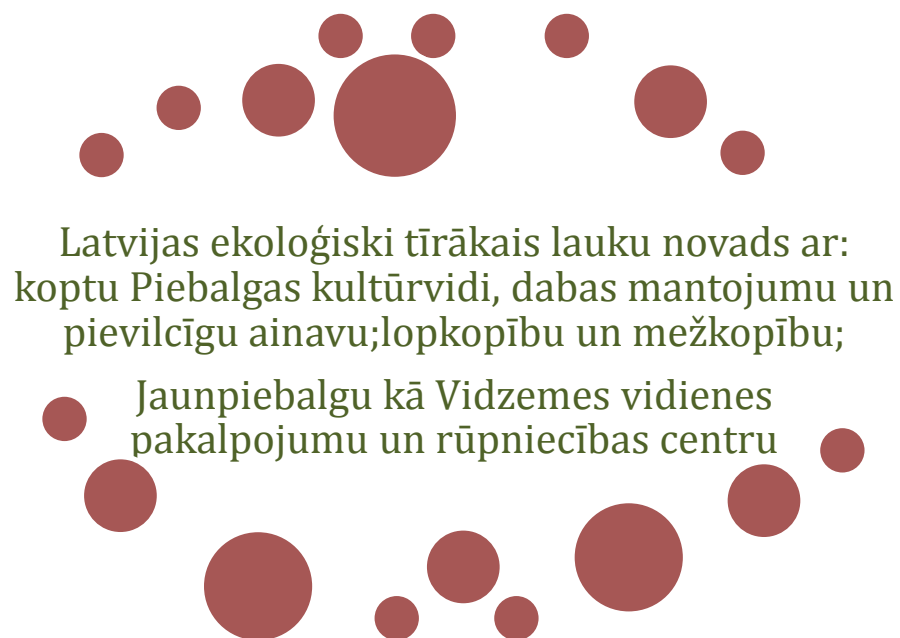
Prioritātes – teritorijas attīstības vispārējā aktualitāte, kuras risināšana tiek izvirzīta priekšplānā salīdzinājumā ar citām attīstības aktualitātēm.

Rīcību virzieni - konkrētu pasākumu kopums, kas ir izvirzīts noteikto vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanai.

Uzdevumi - izvirzīti mērķu īstenošanai, ņemot vērā integrētās pieejas dimensijas (telpiskā, tematiskā, laika) un nodrošinot savstarpēji papildinoša un kompleksa atbalsta mehānisma izveidi.

Rīcības - konkrētu pasākumu kopums, kas ir noteikts izvirzīto uzdevumu izpildei.

Rādītāji – indikatori, kas apraksta rezultātus, kuri raksturo uzdevumu izpildi.

2030. gadā Jaunpiebalgas novads lepojas

- ❑ Novadā ir saglabātas unikālas vērtības- dabas bagātības, tīra vide, ainaviska un kultūrvēsturiska teritorija.
- ❑ Noris dabas resursu pilnvērtīga izmantošana.
- ❑ Būtiskākie uzņēmējdarbības virzieni un rūpniecība, lauksaimnieciskā ražošana (t.sk. netradicionālā un bioloģiskā lauksaimniecība).
- ❑ Kvalitatīva un sakārtota ceļu infrastruktūra, mūsdienu prasībām atbilstošs sakaru pakalpojumu nodrošinājums kalpo par pievilcīgu dzīves telpas pamatu novada iedzīvotājiem.

- ❑ Novada un pagasta centrs ir nodrošināti ar daudzveidīgām un kvalitatīvām izglītības iespējām, kultūras, sporta un sabiedriskās dzīves iespējām, kā arī kvalitatīviem veselības aizsardzības un sociālās aprūpes pakalpojumiem.
- ❑ Par Jaunpiebalgas novada teritorijas labklājību liecina apdzīvotas un sakoptas viensētas, veiksmīgi darbojošās lauku saimniecības, interesanta un saistoša kultūrvide.

2.3. Specializācija

Novada turpmākai attīstībai jābalstās uz novada resursu (cilvēkresursi, meži, lauksaimniecībā izmantojamā zeme, kultūrvēsturiskais mantojums) efektīvu izmantošanu.

Perspektīvās nozares

Primārajā jeb nozares, kurās produkciju iegūst tieši no dabas resursiem

Ņemot vērā dabas apstākļus, tradīcijas, ieguldījumus ražošanā, uzkrātās prasmes un zināšanas par prioritārām jāuzskata piena un gaļas lopkopība un mežsaimniecība. Ņemot vērā nozīmīgo ienākumu daļu, ko novada iedzīvotājiem dod šīs nozares, ir būtiski svarīga šo nozaru attīstība gan nacionālā, gan globālā mērogā. Par novada attīstībai nozīmīgu jāmin arī lauksaimniecības ražošanas dažādošana, atsevišķām saimniecībām specializējoties, piemēram, aitkopībā, dārzkopībā, biškopībā, ārstniecības augu audzēšanā un netradicionālās lauksaimniecības virzienos.

Sekundārās jeb nozares, kura pārstrādā primāro nozaru saražoto produkciju:

Jau vēsturiski novadam nozīmīga kokapstrāde, mēbeļu ražošana, lauksaimniecības produktu pārstrāde gan amatniecībā un mājražošanā, gan rūpniecībā.

Terciārajās jeb pakalpojumu nozares:

Kā nozīmīgi novada teritorijai jāmin izglītības pakalpojumu attīstība, ko pašvaldības izglītības iestādes – Jaunpiebalgas vidusskola, Jaunpiebalgas mūzikas un mākslas skola, Jaunpiebalgas reģionālā tautskola sniedz novada un apkārtējo teritoriju iedzīvotājiem.

Novada kultūrvēsturiskais mantojums, aktīvā kultūras dzīve un infrastruktūra novadam dod iespēju kļūt par kultūras pasākumu vietu novada, Vidzemes un Latvijas iedzīvotājiem. Uz minētā pamata attīstāmi arī tūrisma pakalpojumi (īpaši, kultūras tūrisms).

Kultūras un tūrisma nozares koordinētai attīstībai jādod iespējas mazumtirdzniecības, viesnīcu un citu pakalpojumu izaugsmei.

Videi draudzīga saimniekošana

Ņemot vērā novada attīstības vīzijā "Latvijas ekoloģiski tīrākais lauku novads" izvirzīto, visu nozaru attīstībā svarīgi ievērot ilgtspējīgas saimniekošanas principus. Iepriekšējos gados tam ielikti būtiski pamati gan ņemot vērā lielo bioloģiskās lauksaimniecības saimniecību skaitu, novada teritorijas noteikšanu par brīvu no ģenētiski modificētiem organismiem, videi draudzīgu tehnoloģiju ieviešanu SIA "Piebalgas alus" ražošanā, veiksmīgi uzsākto ūdenssaimniecības sakārtošanu, salīdzinoši sakārtoto atkritumu saimniecību, vides izglītību skolās.

2.4. Ilgtermiņa mērķi un prioritātes

Lai sasniegtu Jaunpiebalgas novada ilgtermiņa attīstības redzējumu, ir jāsasniedz 3stratēģiskie mērķi:

Stratēģiskais mērķis SM1

CILVĒKRESURSU ATTĪSTĪBA, PIESAISTE UN SAGLABĀŠANA

Ilgtermiņa prioritāte 1.: Veidot izglītotu sabiedrību, nodrošinot kvalitatīvus izglītības pakalpojumus mūža garumā

Mērķis - paredz atbalstīt Jaunpiebalgas novada iedzīvotāju daudzpusīgas izglītības izaugsmes iespējas un labklājību. Novadu veido tā iedzīvotāji, kas apzinās savu piederību novadam, kurā apvienotas dzīves, darba un atpūtas iespējas. Iedzīvotāji ir novada lielākā vērtība, tāpēc nepieciešams veicināt cilvēku radošumu. Pašvaldības darbības virzieni šīs prioritātes īstenošanā galvenokārt tiek vērsti uz vidējās izglītības, pakalpojumu pieejamību, veicinot darbavietu radīšanu, kvalitatīvu pakalpojumu klāstu un infrastruktūras uzlabošanu. Galvenie attīstības virzieni vērsti uz:

- Izglītības iestāžu saglabāšanu, uzturēšanu un pilnveidošanu, kas ir ļoti būtisks aspekts Jaunpiebalgas novada turpmākai attīstībai;
- Mūžizglītības pieejamība visām iedzīvotāju grupām ar dažādu piedāvājumu, izmantojot Reģionālās tautskolas resursu, kas pieejams Jaunpiebalgas novadā;
- Pedagogu zināšanu, prasmju pilnveidošana atbilstoši mūsdienu tehnoloģiju iespējām un konkurētspējas paaugstināšana kvalitatīva mācību procesa nodrošināšanai;
- Aktuāla ir bērnu darba prasmju attīstība.
- Svarīga ir savstarpējā tolerance, kā arī vietējā patriotisma veidošana.

Ilgtermiņa prioritāte 2.: Veidot veselīgu, sociāli labvēlīgu un drošu vidi

Mērķis: Mērķis nodrošināt novada iedzīvotājiem kvalitatīvu, komfortablu un mājīgu dzīves telpas pamatu, kurā mācīties, strādāt, daudzpusīgi pilnveidot zināšanas un iesaistīties dažādās sabiedriskās aktivitātēs. Novadā jānodrošina laba sasniedzamība, kā arī pievilcīgi un finansiāli izdevīgi dzīves apstākļi. Galvenie attīstības virzieni:

- Veselības aprūpes sistēmas pakalpojumu pieejamība Jaunpiebalgā un Melnbāržos;
- Pilnvērtīga brīvā laika pavadīšanas iespēju nodrošināšana Jaunpiebalgā un Melnbāržos;
- Veselīga dzīvesveida popularizēšana;
- Mobilitātes un ilgtspējīga transporta iespēju nodrošināšana.

Ilgtermiņa prioritāte 3.: Veicināt informētas un sociāli aktīvas sabiedrības veidošanos

Mērķis - Iedzīvotāji ir motivēti un aktīvi piedalās sabiedriskos procesos, kas saistīti ar izglītības attīstību un kultūras dzīves dažādošanu. Novadu par savu dzīves vietu izvēlas radoši un uzņēmīgi cilvēki, jaunieši pēc studijām atgriežas novadā, strādā, uzsāk uzņēmējdarbību un veido ģimēni. Pašvaldības darbs tiek organizēts balstoties uz iedzīvotāju vajadzībām, aktīvi veidojot vienotu Jaunpiebalgas novada kopienu, kā arī nodrošinot Jaunpiebalgas novada atpazīstamību.

- Jauniešu centra Jaunpiebalgā izveide, kas nodrošinātu lietderīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas, sekmētu zināšanu un prasmju apgūšanu ārpus formālās un interešu izglītības, īstenojot dažādus izglītības pasākumus, projektus un programmas.
- Aktīvas pilsoniskās līdzdarbības veicināšana;
- Pašvaldības darba efektivitātes paaugstināšana.

Stratēģiskais mērķis SM2

DABAS RESURSU UN PIEBALGAI RAKSTURĪGĀ KULTŪRVĒSTURISKĀ MANTOJUMA SAGLABĀŠANA

Ilgtermiņa prioritāte 4.: Saglabājot kultūras, dabas un ainaviskās vērtības, nodrošināt cilvēkiem patīkamu vidi un resursus tautsaimniecības attīstībai

Mērķis - Veicinot infrastruktūras kvalitātes uzlabošanu, var panākt apdzīvotības un teritorijas pievilcības saglabāšanu. Iedzīvotāji paši piedalās un organizē dažādas atpūtas iespējas novadā. Kultūras pasākumu klāsts ir interesants un pieejams visām vecuma grupām. Pašvaldības darbības virzieni šīs prioritātes īstenošanā galvenokārt tiek vērsti uz:

- Dabas un kultūrvēsturisko resursu saglabāšanu un izmantošanu;
- Kultūras iestāžu saglabāšana un pilnveidošana. Infrastruktūras pilnveidošana;
- Pasākumi dažādām vecuma un interešu grupām, kā arī pasākumi ģimenēm.
- Augstas kvalitātes vispārējās infrastruktūras nodrošinājums Jaunpiebalgā un Melnbāržos;
- Pilnveidota atkritumu apsaimniekošanas joma, ievērojot un sabalansējot iedzīvotāju vajadzības, izmantojot jaunas, modernas tehnoloģijas un jaunas atkritumu pārstrādes iespējas.
- Iedzīvotāju patriotisma un izpratnes par dabas vides vērtībām stiprināšana.

Stratēģiskais mērķis SM3

VIETĒJOS RESURŠUS IZMANTOJŠA, ILGTSPĒJĪGA EKONOMIKA

Ilgtermiņa prioritāte 5.: Veicināt uz vietējo cilvēku un dabas resursu, kultūrvēsturiskā mantojuma, kā arī uz esošās infrastruktūras efektīvu un ilgtspējīgu izmantošanu orientētu tautsaimniecības nozaru attīstību

Mērķis - Mērķis paredz pilnvērtīgu un ilgtspējīgu novada resursu izmantošanu daudzveidīgai uzņēmējdarbības izaugsmei. Uzņēmējdarbība balstās uz efektīvu vietējo resursu izmantošanu, radot augstas pievienotās vērtības, atpazīstamus un konkurētspējīgus produktus un zīmolus, veicinot produktu popularizēšanu vietējā mērogā, kā arī izmantojot pierobežas sadarbības iespējas. Vietējo resursu izmantošana, vietējā nodarbinātība padara novadu stiprāku.

Prioritātes ietvaros galvenie darbības virzieni vērsti uz:

- Īstenot mazo soļu stratēģiju, kas nozīmē –negaidīt uz lielu un finansiāli jaudīgu projektu parādīšanos, bet ikdienā izmantot katru iespēju, lai ar konkrētiem darbiem īstenotu novada attīstības mērķus.
- Ražošanas teritoriju attīstība - teritoriju un telpu piedāvājuma apkopojums, balstoties uz esošajām ražošanas teritorijām Jaunpiebalgā un Abrupe.
- Ceļu infrastruktūras uzlabošana (savienojums ar Drustiem, Jaunpiebalgu);
- Lauksaimnieciskās ražošanas un bioloģiskās lauksaimniecības attīstība;
- Mājražošanas attīstības veicināšana;
- Sakārtotas un aktīvas uzņēmējdarbības atbalsta vides izveide;
- Atpazīstama un attīstību veicinoša novada tēla veidošana.

Ilgttermiņā sasniedzamie rādītāji

1. tabula

Rādītājs	Bāzes gads	Bāzes indikators, vērtība	Sasniedzamais rezultāts 2030. gadā	Tendence
Iedzīvotāju skaits novadā	2013.	2 333	2333	→
Iedzīvotāju dabiskais pieaugums uz 1000 iedzīvotājiem	2012.	-5.5	-2.5	↗
Demogrāfiskā slodze	2013.	642	550	↘
Iedzīvotāju ienākuma nodokļa apmērs uz 1 iedzīvotāju	2012.	208	300	↗
Nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi pašvaldības budžetā uz 1 iedzīvotāju	2012	30	45	↗
Izglītojamo skaits vispārējās izglītības iestādēs	2012.	394	430	↗
Nevalstisko organizāciju skaits	2012.	19	25	↗
Bezdarba līmenis % no darbspējīgajiem iedzīvotājiem	2013.	6.8	5,0	↘
Veselības aprūpe (ārsta apmeklējumu skaits)	2012.			→
Mežu zemju īpatsvars %	2012	53%	53%	→
Teritorijas attīstības indekss, vieta Latvijas novadu grupā	2011	-0.27	-0,001	↗
Reģistrētu uzņēmumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem	2012	79.5	90	↗
Individuālo komersantu un komercsabiedrību skaits uz 1000 iedzīvotājiem	2011	17.5	22	↗
Pašvaldības autoceļi un ielas ar asfaltbetona segumu(%)	2013	6.2%	12%	↗
Pašvaldības autoceļi un ielas ar grunts/grants/šķembu segumu (%)	2013	93.8	88%	↘
Centralizēta ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas pakalpojumu pieejamība apdzīvotajās vietās (% iedzīvotāju)	2012	62.5%	70%	↗
Iedzīvotāju apmierinātība ar dzīvi novadā	2012	75%	85%	↗

3. Telpiskās attīstības perspektīva

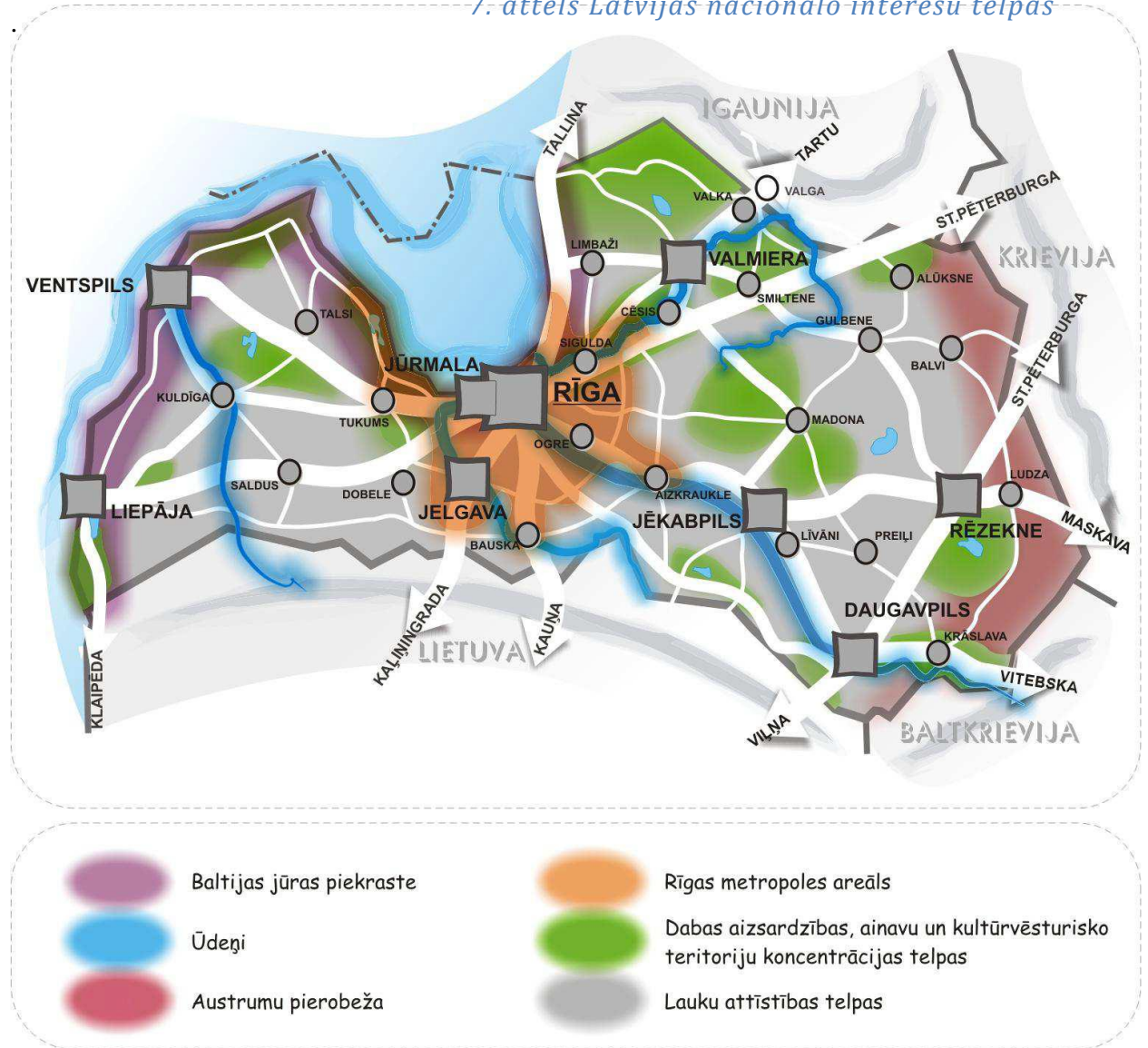
Attīstot sava novada teritoriju, Jaunpiebalgas novada pašvaldība balstīsies uz agrāk izstrādātajos attīstības plānošanas dokumentos iekļautajiem nosacījumiem, pielāgojoties izmaiņām un izmantojot iespējas, ko sniegs reģiona un valsts attīstības tendences.

3.1. Vieta reģionā un funkcionālās saites

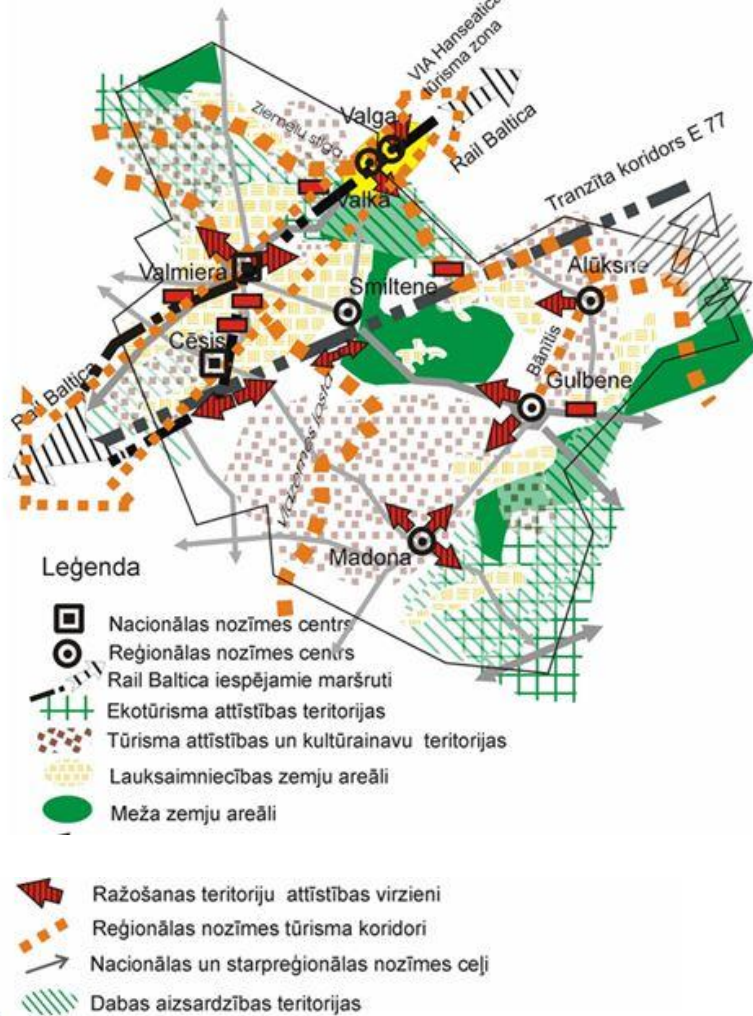
Loma Latvijā un Vidzemē

Atbilstoši hierarhiski augstākajam attīstības plānošanas dokumentam - LIAS 2030 par galvenajiem ekonomiskās attīstības centriem kļūs lielās pilsētas, mazākas pilsētas un ciemi kalpos kā vietējas nozīmes pakalpojumu sniegšanas centri, nodrošinās darba vietas vietējā līmenī. LIAS ietvaros plānots, ka lauku teritorijas valstī nodrošinās resursus lauksaimniecības un mežsaimniecības produkcijas ražošanai, kvalitatīvu dzīves telpu un rekreācijas iespējas pilsētās strādājošajiem, valsts kultūrainavas un tradīciju saglabāšanu. Jaunpiebalgas novads šī dokumenta ietvaros izstrādātajā nacionālo interešu telpu kartē ietilpst „Lauku attīstības telpā”.

7. attēls Latvijas nacionālo interešu telpas

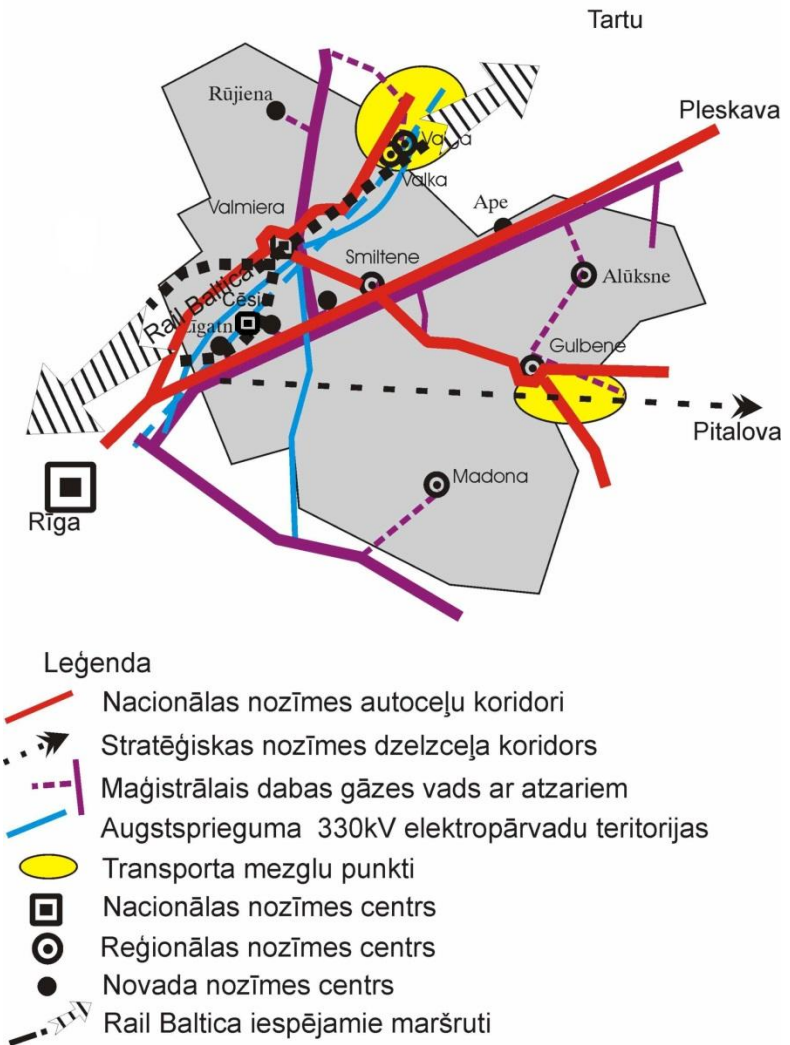
Jaunpiebalgas novads 2014.-2030.	Latvija 2030	Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007.-2027. gadam
<p>Vīzija 2030: <i>Latvijas ekoloģiski tīrākais lauku novads ar: koptu Piebalgas kultūrvidi, dabas mantojumu un pievilcīgu ainavu; lopkopību un mežkopību; Jaunpiebalgu kā Vidzemes vidienes pakalpojumu un rūpniecības centru</i></p>	<p>Prioritāte „Daba kā nākotnes kapitāls”, vietas kapitāla izmantošana, veidojas Latvijas kā „zaļas” valsts tēls; inovatīvi un gudri izmantoti ekosistēmu pakalpojumi un atjaunojamie energoresursi Prioritāte „Dzīves kvalitāte un pievilcīga dzīves vide” Prioritāte „Inovatīva ekonomika” t.sk. tūrisma un dabas resursu ilgtspējīga izmantošana un integrēšana ekonomikā; ilgtspējīga dzīvesveida veicināšana</p>	<p>Atbilst Vidzemes reģiona vīzijai- par dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma daudzveidību lauku teritorijās</p>
<p>Ilgtermiņa stratēģiskais mērķis: <i>Dabas resursu un Piebalgai raksturīgā kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana</i></p>	<p>Prioritāte „Dzīves kvalitāte un pievilcīga dzīves vide” - iespēju vairošana un dzīves kvalitātes paaugstināšana, radošas pilsētvides radīšana, integrētas pilsētas plānošana Prioritāte „Telpiskā perspektīva” (līdzsvarota telpiskā struktūra) Prioritāte „Zināšanas un prasmes” (skola – sociālā tīklojuma centrs) Prioritāte „Kultūras telpas attīstība”</p>	<p>Atbilst telpiskās attīstības perspektīvai – telpiskajai vīzijai un Lauku telpai noteiktajiem mērķiem un rīcībām.</p>
<p>Ilgtermiņa stratēģiskais mērķis: <i>Vietējo resursu izmantošana, ilgtspējīga ekonomika</i></p>	<p>Prioritāte „Inovatīva un ecoefektīva ekonomika” (intelektuālais un radošais potenciāls pārvēršas ekonomiskos ieguvumos) Prioritāte „Ilgtermiņa ieguldījumi cilvēkkapitālā” (produktivitātes celšana, paradigmas maiņa izglītībā) Prioritāte „Zināšanas un prasmes”(labas, kvalitatīvas izglītības pieejamība, spēja integrēt dažādu jomu kompetences, jaunrades iemaņas, tehnoloģiskā kompetence, cilvēku un risku vadības iemaņas, kā arī atvērtība starptautiskai un starpkultūru sadarbībai)</p>	<p>Atbilst telpiskās attīstības perspektīvai – telpiskajai vīzijai un Lauku telpai noteiktajiem mērķiem un rīcībām. Veselīgas, sociāli labvēlīgas un drošas vides veidošana teritorijas plānojumā netiek risināta</p>
<p>Ilgtermiņa stratēģiskais mērķis: <i>Cilvēkresursu attīstība, piesaiste un saglabāšana</i></p>	<p>Prioritāte „Ilgtermiņa ieguldījumi cilvēkkapitālā” (novecošanās un veselības pakalpojumu sistēmas izmaiņas, Prioritāte „Jaunrade un inovatīva ekonomika”</p>	<p>Atbilst telpiskās attīstības perspektīvai – apdzīvojumu struktūrā novadu nozīmes centriem noteiktajiem mērķiem un rīcībām.</p>

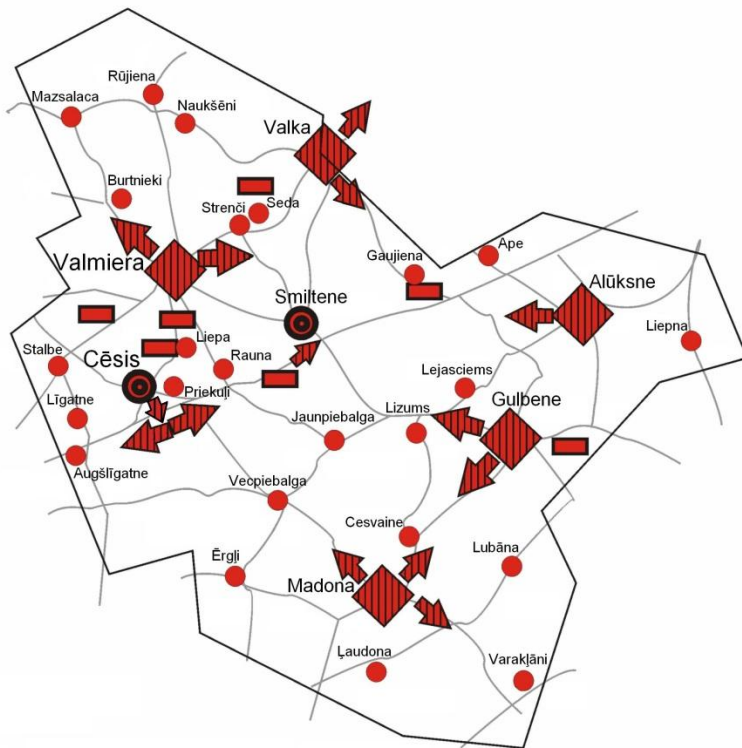
8. attēls Vidzemes reģiona telpiskās struktūras vīzija

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojuma 2007. – 2027. gadam ietvaros Jaunpiebalgas novads ir iekļauts „Lauksaimniecības zemju areālā”, reģionālas nozīmes tūrisma koridorā (sk. 8. attēlu).

Infrastrukturā koridoru teritorijas

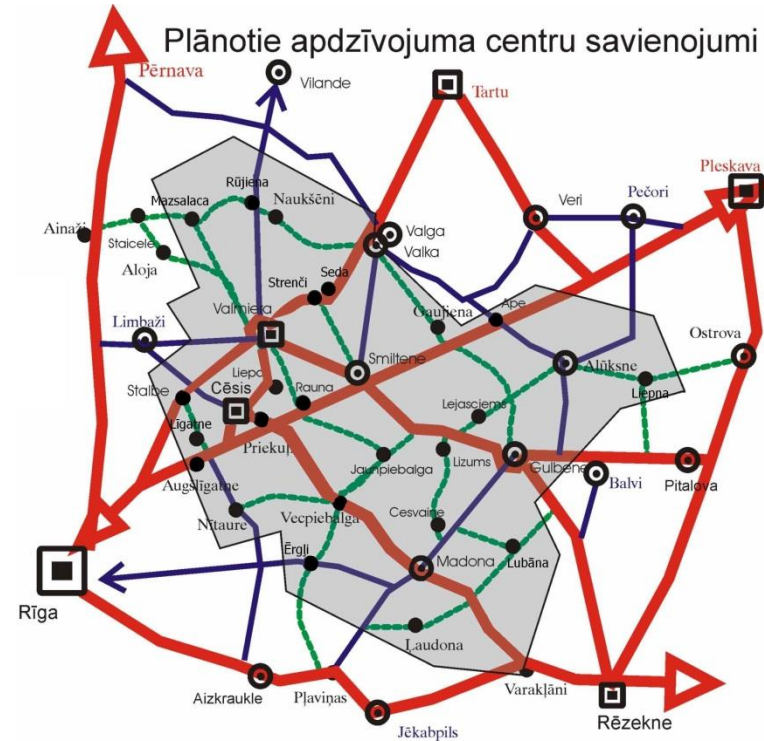

Teritorijas reģionāla līmeņa ražošanas un tirdzniecības attīstībai

Apzīmējumi

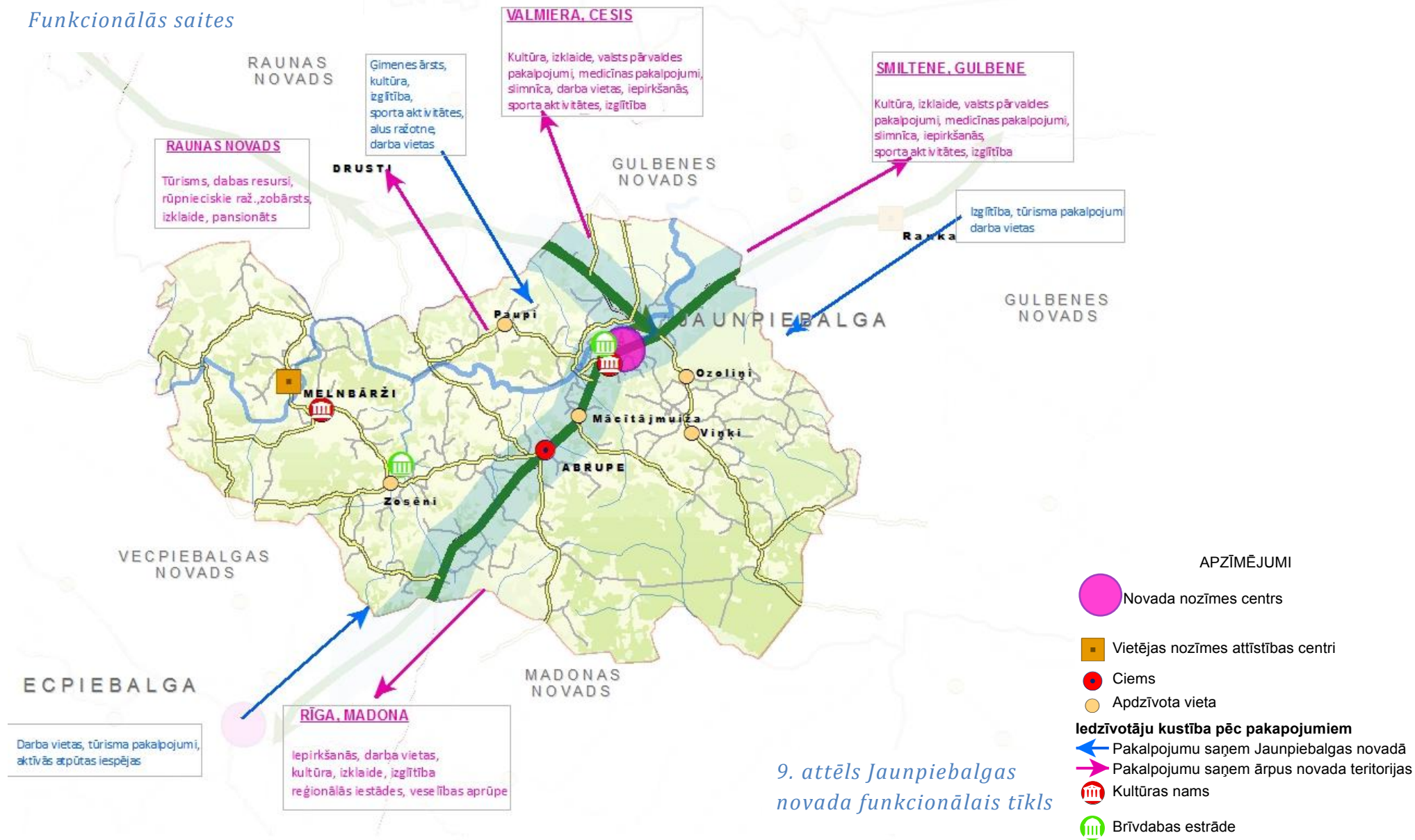
- Reģionālas nozīmes ražošanas un tirdzniecības teritorijas un to attīstības virzieni
- Reģionālas nozīmes rūpniecības teritorijas atvērtaajā telpā
- Reģionālas nozīmes ražošanas / tirdzniecības centrs
- Novadu nozīmes ražošanas centrs
- Nacionālie un starpreģionālie ceļi

Legenda

- Nacionālas nozīmes autoceļi
- Starpreģionālas nozīmes autoceļi
- Reģionālas nozīmes autoceļi
- Nacionālas nozīmes centrs
- Reģionālas nozīmes centrs
- Novada nozīmes centri
- Reģiona robeža

Funkcionālās saites

9. attēls Jaunpiebalgas novada funkcionālais tīkls

Analizējot Jaunpiebalgas novadā esošos resursus ir identificētas šādas funkcionālās saites ar blakus esošiem novadiem jomās, kurās sadarbība ir izveidojusies vai ir nepieciešams izveidot sadarbību (sk. 2. tabulu)

2. tabula Funkcionālās saites

Funkcionālā ietekme	Sadarbības teritorijas	Sadarbības tēmas	Skaidrojums, slīprakstā – vadlīnijas turpmākajai sadarbībai
Izglītība	Rīga, Smiltenes novads, Cēsu novads, Valmiera	Vispārējā izglītība; profesionālā izglītība; augstākā izglītība	Jaunpiebalgas novadā neatrodas profesionālās izglītības iestādes. Novada iedzīvotāji augstāko izglītību iegūst ārpus novada. Pašvaldībai jāveicina novadnieku – augstskolu absolventu atgriešanās Jaunpiebalgas novadā. Izmantojot pieejamo infrastruktūru Jaunpiebalgas novadā ir iespēja attīstīt mūžizglītības piedāvājumu, kas apmierinātu ne vien novada iedzīvotājus un darba devējus, bet arī interesentus ārpus novada. Jaunpiebalgas vidusskolā, kā arī mūzikas un mākslas skolā mācās bērni no visām kaimiņu pašvaldībām.
Infrastruktūra	Rīga, Valmiera, Smiltenes novads, Raunas novads, novads	Autoceļi Sabiedriskais transports Atkritumu saimniecība	Novadu šķērso reģionālie autoceļi (P29; P33), kuri savieno novadu ar Rīgu, Gulbeni, Madonu, un citām apkārtnes pašvaldībām. Šo ceļu kvalitāti nodrošina valsts institūcijas, taču novada pašvaldībai sadarbībā ar kaimiņu pašvaldībām ir jāveicina šo ceļu attīstība, ar tiem saistītās infrastruktūras attīstība. Sabiedriskā transporta – autobusu – līnijas savieno Jaunpiebalgas novada apdzīvotās vietas ar Rīgu, Cēsīm. Novadā savāktos atkritumus apsaimnieko SIA „Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekotājs”. Pašvaldībai sadarbībā ar atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumiem ir jāveicina šķīrotas atkritumu savākšanas sistēmas attīstība. Kā ļoti būtiska ir dzelzceļa līnija „Ieriķi-Gulbene”, ko kā stratēģiski nozīmīgi Vidzemes reģionā attīstībā un transporta infrastruktūras attīstībā definējis arī Gulbenes un Madonas novadi.
Kultūra un tūrisms	Kaimiņu pašvaldības un citas Vidzemes reģiona pašvaldības	Tūrisma pakalpojumi, aktīvās atpūtas iespējas Kultūras pakalpojumi	Novadā atrodas nozīmīgi kultūrvēsturiskie un tūrisma objekti. Kā būtisks priekšnoteikums ir saglabātās Jaunpiebalgas novada tradīcijas, kuru uzturēšanā ļoti nozīmīgs ir arī kaimiņu novadu atbalsts un dalība. Novada iedzīvotāji aktīvi izmanto tūrisma un aktīvās atpūtas pakalpojumus ārpus novada. Novadā kopīgi ar kaimiņu pašvaldībām un tajās esošajiem nozares uzņēmumiem ir jāattīsta tūrisma un aktīvās atpūtas piedāvājums, tā mārketings. Jaunpiebalgas novada iedzīvotāji aktīvi izmanto kaimiņu pašvaldību piedāvātos kultūras pasākumus. Novada iedzīvotāji labprāt apmeklē kultūras pasākumus Rīgā
Darba tirgus	Valmiera, Cēsu novads, Gulbenes novads, Raunas novads	Nodarbinātība	Jaunpiebalgas novadā aktīvi strādā kaimiņu novadu iedzīvotāji, piemēram uzņēmumos „Woodside development”, SIA „Mežogle”, kā arī citos uzņēmumos. Jaunpiebalgas novada iedzīvotāji aktīvi izmanto iespēju strādāt arī kaimiņu pašvaldībās- Vecpiebalgas novadā, Gulbenes novadā.
Veselības aprūpe	Rīga, Valmiera, Cēsis,	Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība	Pašvaldība sniedz veselības (ģimenes ārsts un zobārsts) un sociālās pakalpojumus novada un citu pašvaldību iedzīvotājiem. Jaunpiebalgas novada iedzīvotāji veselības aprūpes pakalpojumus visbiežāk izmanto Cēsīs, Valmierā un Rīgā.
Sociālie pakalpojumi	Raunas, novads, Vecpiebalgas novads	Sociālo pakalpojumu pieejamība	Novadā jāizvērtē iespēja attīstīt un paplašināt šo pakalpojumu sniegšanu, balstoties uz esošajiem resursiem. Jaunpiebalgas novada dome ir izveidojusi rehabilitācijas centru atkarīgajiem pusaudžiem, kurā sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņem nepilngadīgas atkarīgas personas no visas valsts Novada iedzīvotāji izmanto Raunas novada piedāvājumu pansionāta izmantošanā Gatartā.
Pakalpojumu pieejamība	Rīga, Valmiera, Cēsu novads, Gulbenes novads	Sadzīves pakalpojumu pieejamība, iepirkšanās, bankas pakalpojumi	Sadzīves pakalpojumi tiek izmantoti ārpus novada, galvenokārt Cēsīs. Jaunpiebalgas novada iedzīvotāji iepērkas, apmeklē veikalus, izmanto sadzīves un bankas pakalpojumus Rīgā, Cēsīs, Smiltēnē, Madonā.

Sadarbība ar kaimiņu novadiem

Jaunpiebalgas novada pašvaldība ir ieinteresēta veiksmīgā sadarbībā ar kaimiņu novadiem ar mērķi veicināt savu un kaimiņu pašvaldību attīstību. Novada pašvaldība, citas institūcijas un uzņēmumi aktīvi sadarbosies ar citām pašvaldībām, meklējot veidus, kā racionāli izmantot katrā novadā esošos resursus un infrastruktūru, kā arī, lai uzlabotu transporta infrastruktūru un satiksmi uz kaimiņu novadiem. Ar kaimiņu pašvaldībām tiks koordinēta sabiedriskā transporta, izglītības, kultūras, sociālās, sporta un citas infrastruktūras attīstība..

Jaunpiebalgas novada kopīgo interešu (sadarbības) jomas ar citām pašvaldībām:

☐ *Gulbenes novads* - :

- autoceļa P33 “Ērgļi-Jaunpiebalga- Saliņkrogs” asfaltbetona seguma izbūve, autoceļu V 302 “Jaunpiebalga – Pērle”, V 412 “Ķeņģi – Jaunpiebalga”, V 301 “Jaunzemi – Rēveļi – Ranka” uzturēšana;
- slēgtās un demontētās dzelzceļa līnijas “Ieriķi – Gulbene” tālākā izmantošana;
- Gaujas sateces baseina upju apsaimniekošana;
- dabas resursu izmantošana robežteritorijās

☐ *Raunas novads*-

- autoceļu P 29 “Rauna - Drusti – Jaunpiebalga”, V 412 “Ķeņģi – Jaunpiebalga”, V 235 “Lembis – Drusti – Vecpiebalga” uzturēšanas un attīstība;
- slēgtās un demontētās dzelzceļa līnijas “Ieriķi – Gulbene” tālākā izmantošana;
- dabas resursu izmantošana robežteritorijās.

☐ *Madonas novads*-

- autoceļu P30 “Cēsis – Vecpiebalga – Madona” rekonstrukcija un V 845 “Liede – Abrupe” uzturēšana;
- dabas resursu izmantošana robežteritorijās.

☐ *Vecpiebalgas novads*-

- autoceļu P33 “Ērgļi-Jaunpiebalga- Saliņkrogs”, V 235 “Lembis – Drusti – Vecpiebalga”, V 299 “Rauna – Taurene – Abrupe”, V 325 “Dzērbene – Gaujmaļi” uzturēšana;
- slēgtās un demontētās dzelzceļa līnijas “Ieriķi – Gulbene” tālākā izmantošana
- Emīla Dārziņa un Jāņa Sudrabkalna muzeja “Jāņskola” darbība;
- dabas resursu izmantošana robežteritorijās.

☐ Jaunpiebalgas novadam saglabājušās ciešākas saites ar bijušā Cēsu rajona centru – Cēsīm. Cēsis atrodas vairāku valsts institūciju nodaļas, kas apkalpo arī Jaunpiebalgas novadu.

Šobrīd Jaunpiebalgas novadam ir sadarbība arī ar Amatas novadu, ar kuru noslēgts līgums par kopīgas Būvvaldes un Izglītības pārvaldes pakalpojumiem.

3.2 Satiksmes infrastruktūra

Viens no galvenajiem novada attīstības priekšnoteikumiem ir iekšējās un ārējās sasniedzamības nodrošināšana. Tādēļ jāveido sabalansēts un integrēts transporta infrastruktūras modelis. Ceļu attīstība ir ne tikai satiksme, bet nozīmīgs attīstības faktors, kas ietekmē apdzīvojuma veidošanās gaitu un lokalizāciju.

Jaunpiebalgas novadu šķērso vairāki Latvijas valsts autoceļi- reģionālie autoceļi P29, P33, kā arī vairāki vietējie autoceļi (sk. 10 attēlu). Šo infrastruktūru attīsta un uztur valsts institūcijas, taču šo ceļu attīstība ir būtiska gan Jaunpiebalgas novadam, gan arī kaimiņu novadiem.

Būtiskās vajadzības ceļu infrastruktūras attīstībā ir asfaltēto ceļu seguma īpatsvara palielināšana. Velomaršrutu tīkls izveidojams visā novada teritorijā, savienojot apdzīvotās vietas un interesantus apskates objektus.

2030. gadā visā novada teritorijā jānodrošina pieejamība kvalitatīviem mobilā telefona sakariem, pieejai platjoslas internetam, energoapgādes jaudu pietiekamība mājāsaimniecībām un ražošanas objektiem. Kvalitatīvi sakari, komunikāciju iespējas un pieeja informācijai nosaka gan investīciju un uzņēmējdarbības iespējas, gan iedzīvotāju piesaisti un noturību.

Īpaša nozīme novada attīstībā būs energoefektivitātes jautājumiem un atjaunojamo resursu ilgtspējīgai vadībai, pārejot uz resursu efektīvu ekonomiku, veicinot atjaunojamo energoresursu izmantošanu, nodrošinot efektīvu vides aizsardzību.

Augstas kvalitātes inženierinfrastruktūras un transporta nodrošināšanas mērķis ir paaugstināt iedzīvotāju, darbaspēka, tūristu, kravu, enerģijas, informācijas plūsmas nodrošināšanu komunikāciju un objektu darboties spēju, samazinot veicamo attālumu, patērējamo laiku un izmaksas.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu un ātru sasniedzamību ar sabiedrisko transportu, novadam ir jāattīstās līdz ar kopējā Vidzemes

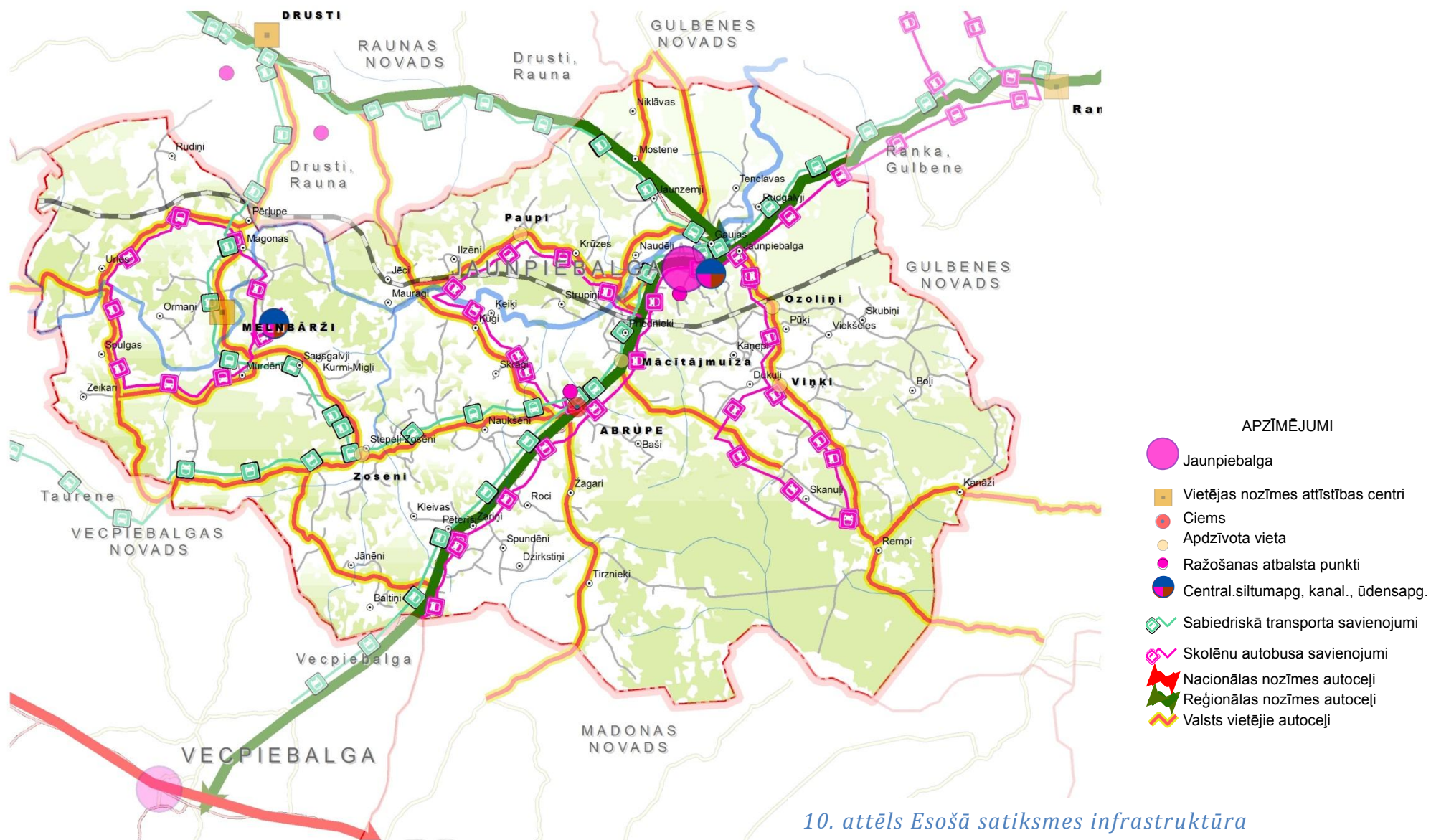
reģiona sabiedriskā transporta sistēmas pilnveidi. Visā novadā ir jāveido ar reģionālajiem centriem vienojoša, savstarpēji integrēta sabiedriskā transporta sistēma. Kvalitatīvam sabiedriskajam transportam ir jānodrošina novada iedzīvotāju iespējas pēc iespējas īsākā laikā sasniegt savas dzīves un darba vietas gan novada teritorijā, gan arī reģionālās nozīmes centros un Rīgā.

Satiksmes un infrastruktūras attīstības virzieni

- ❑ Nodrošināt efektīvas un ilgtspējīgas saites starp novada apdzīvotajām vietām, attīstīt novada iekšējo ceļu tīklu, lai nodrošinātu visu apdzīvoto vietu sasniedzamību.
- ❑ Attīstīt ar reģionālajiem centriem efektīvu, sabiedriskā transporta sistēmu, integrējot vietējā un reģionālā transporta tīklus, uzlabot sabiedriskā transporta pakalpojumu līmeni novada teritorijā.
- ❑ Pārskatīt novada iekšējo ceļu tīklu un tā saistību ar valsts galvenajiem ceļiem;
- ❑ Apkalmes infrastruktūras tīkla izveidošana un attīstīšana ap reģionālās nozīmes autoceļiem.
- ❑ Uzlabot pieeju pakalpojumiem, informācijai, sakariem un darbavietām, veidojot mūsdienu prasībām atbilstošas informācijas sistēmas un augstas kvalitātes infrastruktūru – telekomunikācijas un datu pārraides tīklus. Nodrošināt līdzvērtīgu pieeju informācijas un telekomunikāciju pakalpojumiem visā novada teritorijā.
- ❑ Veidot novadā videi draudzīgu infrastruktūru un veicināt efektīvas, ilgtspējīgas energoapgādes radīšanu. Veidot novadā videi draudzīgu enerģijas apgādes patēriņa infrastruktūru un veicināt efektīvas, ilgtspējīgas energoapgādes radīšanu.
- ❑ Paredzēt arī alternatīvo enerģijas avotu – vēja, ūdens, saules enerģijas izmantošanu.
- ❑ Attīstīt dalītās atkritumu savākšanas sistēmas.

3.3. Apdzīvojuma struktūra un pakalpojumu pieejamība 2030

Latvijā, līdzīgi kā vairumā citu pasaules valstu, iedzīvotāju skaita samazināšanās lauku teritorijās un mazajos ciemos ir izteiktāka, nekā lielākajos apdzīvotajos centros. Sagaidāms, ka šī tendence turpināsies un iedzīvotāju skaits turpinās samazināties arī Jaunpiebalgas novada mazajās apdzīvotajās vietās. Šī iemesla dēļ ir nepieciešams plānot nākotnē pieejamo pakalpojumu klāstu Jaunpiebalgas novada apdzīvotajās vietās, lai nodrošinātu racionālu pieejamo finanšu līdzekļu izlietojumu un vienlaikus nodrošinātu novada iedzīvotājus ar nepieciešamākajiem pakalpojumiem. Apdzīvojuma telpiskās struktūras tīkla veidošanos vistiešāk ietekmē galvenās transporta un cita veida saiknes nodrošinošās infrastruktūras un nozīmīgāko apdzīvoto vietu - potenciālo dzīves un attīstības centru, savstarpējais izvietojums. Nākotnē saglabājama esošā apdzīvojuma struktūra, mērķtiecīgi veidojot katra centra identitāti, kas balstīta uz vietas vēsturi un tradīcijām, veidojot pievilcīgu publisko telpu un nodrošinot pašvaldības sniegto pakalpojumu pieejamību.

10. attēls Esošā satiksmes infrastruktūra

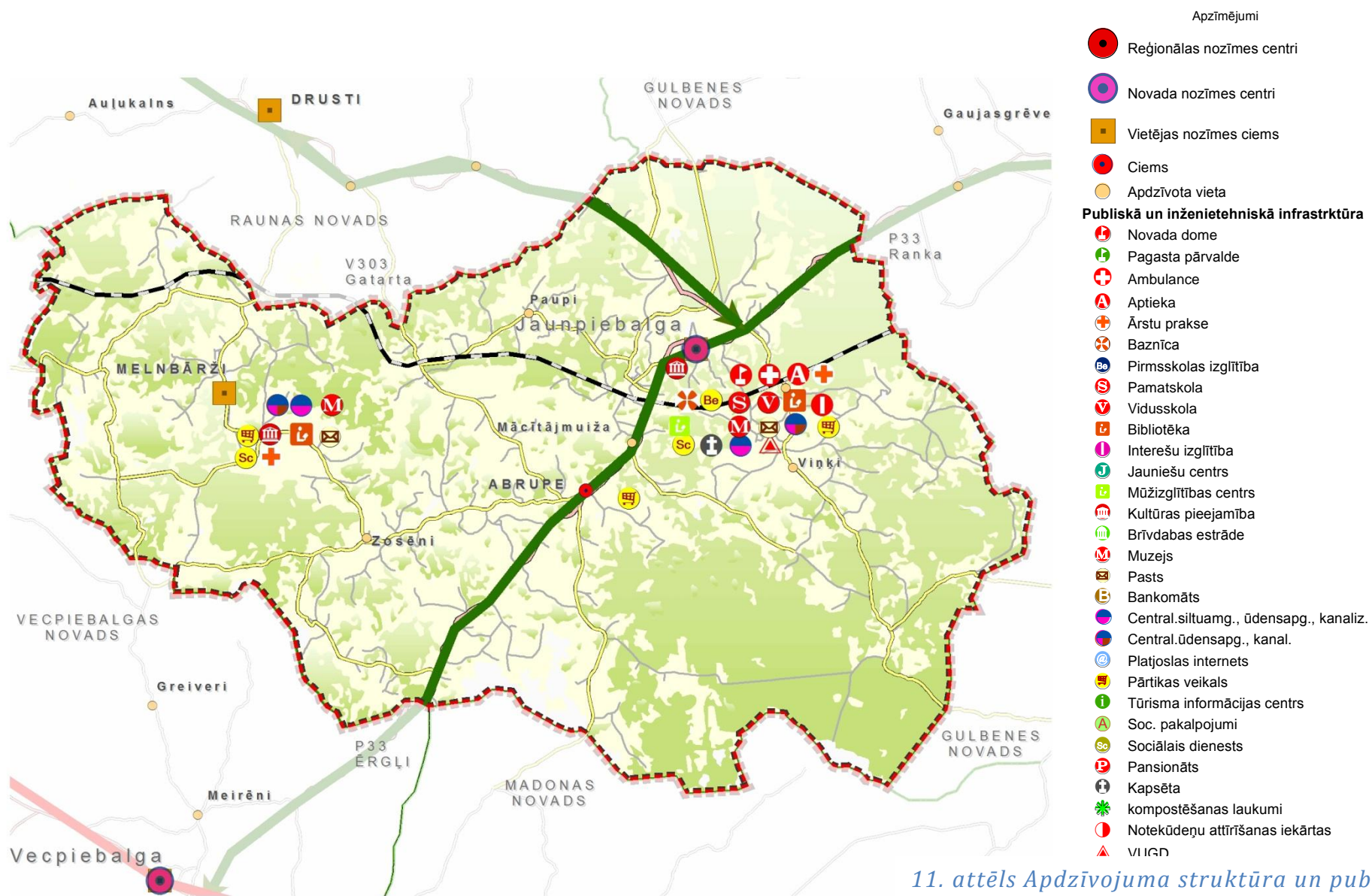
Apdzīvojuma attīstības virzieni

- ❑ Izmantot visu apdzīvojuma centru potenciālu.
- ❑ Veicināt katra centra iespējas attīstīties, balstoties uz to savdabīgumu.
- ❑ Veicināt dzīves vides kvalitātes atšķirību izlīdzināšanos Jaunpiebalgas novada teritorijā.
- ❑ Veicināt esošo ciemu attīstību un dzīvotspēju, tur koncentrējot ekonomiskās aktivitātes, kvalitatīvus mājokļus un pakalpojumus, maksimāli efektīvi izmantojot teritoriju un resursus.
- ❑ Attīstīt ciemu iedzīvotājiem daudzveidīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas dzīvesvietas tuvumā.
- ❑ Ilgtspējīgas vides kvalitātes nodrošināšanai novada ciemos ir jāsakārto ielu tīkls, prioritizējot ielas pēc to nozīmes satiksmes plūsmas organizēšanā, veidojot atbilstošus ielu profilus.
- ❑ Jāuzlabo ielu segums, jāuzstāda satiksmes drošība aprīkojums un apgaismojums.
- ❑ Jāsekmē plašu e-pakalpojumu izplatību un pielietojumu, tai skaitā interneta pieejamību un izmantošanu novadā visās vecuma grupās, bezmaksas platjoslas interneta pieejamību apdzīvotajās vietās.
- ❑ Veicināt sadarbību starp iedzīvotājiem, sociālām grupām, nevalstiskajām organizācijām, uzņēmējiem un pašvaldības institūcijām, veidojot dialogu kopīgu mērķu sasniegšanai un sociālā kapitāla paaugstināšanai, izmantojot dažādas līdzdalības formas (darba grupas, sanāksmes, darbnīcas).
- ❑ Lai paaugstinātu/nodrošinātu dzīves vides pievilcību, novada teritorijā iedzīvotāji jānodrošina ar sociālajiem pakalpojumiem atbilstoši pieprasījumam, tostarp:
 - pietiekošu vietu skaitu novada pirmsskolas izglītības iestādēs;
 - vietām skolās visos - pamat- un vidējās izglītības līmeņos;
 - ērti sasniedzamām pirmējās apkalpes medicīnas iestādēm (ģimenes ārstu praksēm) ar pietiekamu kapacitāti;
 - ērti izmantojamām/pieejamām, daudzveidīgām sociālās aprūpes iestādēm (dienas centri, vasaras nometnes skolēniem, sociālās mājas, pansionāti u.tml.);
 - iespēju ērti izmantot/pieņemt daudzveidīgiem kultūras/izglītojošiem un izklaides pasākumiem (literāri un mākslinieciski sarīkojumi, lekcijas, teātru izrādes, koncerti, pašdarbības pulciņi, ansambļi, kori, izstādes u.tml., atpūtas vakari dažādām paaudzēm) kā arī sporta laukumiem, stadioniem, labiekārtotām peldvietām, treniņu un sacensību telpām.
- ❑ Mazākās apdzīvotajās vietās jāattīsta kopienas centri – vietas, kur ciema iedzīvotāji pulcējas sociālām aktivitātēm un iegūst informāciju, šādi apvienojot tautas namu, bibliotēku un daļēji pildot arī muzeja, uzņēmējdarbības atbalsta centra un pārvaldības funkcijas.
- ❑ Attīstīt ciemu iedzīvotājiem daudzveidīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas dzīvesvietas tuvumā.

2. tabula pakalpojumu pieejamība Jaunpiebalgas novadā

Apdzīvotā vieta	Apdzīvojuma līmenis	Statuss un pakalpojumi 2012.gadā. Slīprakstā – pakalpojumi, kurus nesniedz pašvaldība.	Attīstība un pakalpojumi ilgtermiņā. Treknrakstā – jauni pakalpojumi. Slīprakstā – pakalpojumi, kurus nesniedz pašvaldība
Jaunpiebalga	Novada nozīmes centrs	<p>Novada administratīvais centrs;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pakalpojumu sniegšanas centrs (centrālā administrācija), pašvaldības informācijas punkts. • Pirmsskolas, pamata, vidējā izglītība. • Mūzikas un mākslas skola. • Reģionālā tautskola. • Bibliotēka. • Kultūras pakalpojumi. • Muzejs. • Publiskā sporta infrastruktūra. • Primārā veselības aprūpe, <i>zobārsts, aptieka</i>. • Sociālās aprūpes pakalpojumi. • Centralizēta siltumapgāde, ūdensapgāde, notekūdeņu apsaimniekošana. • Ielu tīkls, ielu apgaismojums. • Jauniešu centrs. • <i>VUGD</i>. • <i>Pasts</i>. • <i>Uzņēmumi, pakalpojumi, veikali</i>. • <i>Sabiedriskā transporta mezgla punkts</i>. • <i>Sabiedriskā ēdināšana</i>. • <i>Bankomāts</i>. • Publiskā interneta pieejamība. • Dzīvojamās apbūves teritorijas, dzīvojamais fonds /dzīvesvietas nodrošinājums. • Publiski pieejamas atpūtas un sporta teritorijas. 	<p>Novada administratīvais centrs;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pakalpojumu sniegšanas centrs (centrālā administrācija), pašvaldības informācijas punkts. • Pirmsskolas, pamata, vidējā izglītība. • Mūzikas un mākslas skola. • Reģionālā tautskola. • Bibliotēka. • Kultūras pakalpojumi. • Muzejs. • Publiskā sporta infrastruktūra. • Primārā veselības aprūpe, <i>zobārsts, aptieka</i>. • Sociālās aprūpes pakalpojumi. • Centralizēta siltumapgāde, ūdensapgāde, notekūdeņu apsaimniekošana. • Ielu tīkls, ielu apgaismojums. • Jauniešu centrs. • <i>VUGD</i>. • <i>Pasts</i>. • <i>Uzņēmumi, pakalpojumi, veikali</i>. • <i>Sabiedriskā transporta mezgla punkts</i>. • <i>Sabiedriskā ēdināšana</i>. • <i>Naktsmītnes</i>. • <i>Bankomāts</i>. • Publiskā interneta pieejamība. • Dzīvojamās apbūves teritorijas, dzīvojamais fonds /dzīvesvietas nodrošinājums. • Publiski pieejamas atpūtas un sporta teritorijas.

Melnbārži	Vietējas nozīmes centrs	<ul style="list-style-type: none"> • Zosēnu pagasta pārvalde. • Tautas nams, bibliotēka. • Muzejs. • Primārā veselības aprūpe. • Centralizēta ūdensapgāde, notekūdeņu apsaimniekošana. • Ielu tīkls, ielu apgaismojums. • <i>Sabiedriskais transports.</i> • <i>Uzņēmumi, veikals, pakalpojumi.</i> • Dzīvojamās apbūves teritorijas, dzīvojamais fonds /dzīvesvietas nodrošinājums. • Publiski pieejamas atpūtas un sporta teritorijas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zosēnu pagasta pārvalde. • Tautas nams, bibliotēka. • Muzejs. • Primārā veselības aprūpe. • Centralizēta ūdensapgāde, notekūdeņu apsaimniekošana. • Ielu tīkls, ielu apgaismojums. • <i>Sabiedriskais transports.</i> • <i>Uzņēmumi, veikals, pakalpojumi.</i> • Dzīvojamās apbūves teritorijas, dzīvojamais fonds /dzīvesvietas nodrošinājums. • Publiski pieejamas atpūtas un sporta teritorijas.
ABRUPE	Ciems	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sabiedriskais transports.;</i> • <i>Uzņēmumi, pakalpojumi, veikals.</i> • Dzīvojamās apbūves teritorijas, dzīvojamais fonds /dzīvesvietas nodrošinājums. • Nodrošināts transports skolēnu nogādāšanai uz tuvāko izglītības iestādi. 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sabiedriskais transports.</i> • <i>Uzņēmumi, pakalpojumi, veikals.</i> • Dzīvojamās apbūves teritorijas, dzīvojamais fonds /dzīvesvietas nodrošinājums. • Nodrošināts transports skolēnu nogādāšanai uz tuvāko izglītības iestādi.
Pārējās apdzīvotās vietas		Pārējo apdzīvoto vietu –viensētu un viensētu grupu plašāka attīstība netiek prognozēta. Tiek atbalstīta viensētu un to grupu pastāvēšana lauku teritorijā, lai saglabātu tradicionālo lauku apdzīvotuma veidu, veicinātu vienmērīgu lauku apdzīvotību, saglabāta kultūrainavu un tradīcijas. Apdzīvotās vietas nodrošināmas ar ceļiem, elektroenerģijas un komunikāciju infrastruktūru.	

11. attēls Apdzīvojuma struktūra un publisko pakalpojumu pieejamība 2030

3.4. Lauku teritorija

Lauku teritorijas ir telpa ciemiem un ietver lauksaimniecības un mežu teritorijas, ūdeņus, ekonomisko aktivitāšu teritorijas, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, vietas tūrismam un rekreācijai. Tieši lauku teritorijas vērtības nosaka Jaunpiebalgas novada īpašo kultūras identitāti. Lauku vide nedrīkst zaudēt savu nozīmi kā cilvēku dzīvesvide, kā dabas un kultūras vērtību glabātāja. Jaunpiebalgas novada teritorijā lauku areāli/telpas atrodas vietās, kur vēsturiski ilgstoši dominējusi lauksaimnieciskā darbība. Tas pats sakāms par mežu areāliem/telpām. Var prognozēt, ka pašreizējās lauku un mežu telpu savstarpējās attiecības un izvietojums pamatvilcienos saglabāsies un nozīmīgi ietekmēs zemju izmantošanas iespējas nākotnē. Daudzveidīgo lauku teritoriju un kvalitatīvas vides nodrošināšanas mērķis ir lauku teritoriju sociālās un ekonomiskās attīstības veicināšana. Lauku teritoriju aktivizēšanai galvenokārt jānotiek, maksimāli izmantojot pieejamos resursus, teritoriju atšķirīgo izmantošanu, saglabājot tradicionālās nozares, orientējot tās uz specializāciju un saistītu nozaru attīstību.

Lai saglabātu lauku telpas esošās kvalitātes, veicinātu ekonomisko attīstību un paaugstinātu iedzīvotāju dzīves līmeni, ņemot vērā pieejamos resursus, teritorijas līdzšinējās izmantošanas un attīstības īpatnības un perspektīvo ekonomisko darbību, ilgtspējīgas attīstības stratēģija izdala šādus būtiskus novada lauku teritorijas elementus:

- Lauku telpa
- Mežu telpa
- Ražošanas teritorijas
- Tūrisma /rekreācijas un ainaviski nozīmīgas teritorijas.

Lauku telpa

Tiek atbalstīta daudzveidīgu teritoriju izmantošanu un apbūvi – dažādotu lauksaimniecisko darbību, viensētu tipa apbūve, apbūve tūrisma, rekreācijas un citu komercobjektu apbūvei, dīķsaimniecību izveidei, derīgo izrakteņu ieguvei u.c., cik tālu tas nav pretrunā ar augstākstāvošo normatīvo aktu prasībām un nepasliktina blakusesošo nekustamo īpašumu izmantošanas iespējas. Ar ražošanu saistītai saimnieciskai darbībai ārpus apdzīvotajām vietām primāri izmantojamas līdz šim izmantotās (t.sk. degradētās) teritorijas, tās atbilstoši sakārtojot, rekonstruējot un intensificējot to izmantošanu.

Lauksaimniecības attīstība tiek atbalstīta visā novada teritorijā.

- Publiskā infrastruktūra tiks plānota un attīstīta tā, lai veicinātu videi draudzīgas un konkurētspējīgas lauksaimniecības attīstību;
- Lauksaimniecībā izmantojamo zemju transformācija tiks pēc iespējas ierobežota;
- Tiks sekmēta lauksaimniecības uzņēmumu attīstība, izmantojot konkurētspējīgas, videi draudzīgas un modernas saimniekošanas metodes;
- Vietās ar augstu ainavisko un ekoloģisko vērtību tiks veicināta bioloģiskās lauksaimniecības attīstība;
- Ar lauksaimniecības produkcijas pārstrādi saistītās rūpnieciskās aktivitātes ieteicams koncentrēt ražošanas zonās pie apdzīvotām vietām.

Mežu telpa

Izmantojamas ienākumu veidošanai, līdzsvarojot mežsaimniecības intereses ar tūrisma un rekreācijas vajadzībām;

Novada teritorijā mežsaimniecība ir svarīga ekonomikas nozare. Ņemot vērā esošo mežu teritoriju izvietojumu, ilgtspējīgas attīstības stratēģija nosaka mežsaimniecībai nozīmīgākās novada teritorijas ar potenciālu konkurētspējīgai mežsaimniecībai un prioritāti mežu saimnieciskajai izmantošanai.

Mežsaimniecības teritoriju izmantošanas mērķis ir ilgtspējīga mežsaimniecība un mežu apsaimniekošana, sabalansējot mežu izmantošanas ekonomiskos, ekoloģiskos un sociālos aspektus. Lielās mežu platības ir priekšnoteikums, lai novadā varētu attīstīties ne tikai mežistrāde un mežsaimniecība, bet arī mežrūpniecība un kokapstrāde, kas orientēta uz produkciju ar augstāku pievienoto vērtību, ražojot ne tikai kokmateriālus, bet arī būvkonstrukcijas un dažādus gatavus izstrādājumus. Savukārt lielā zvēru daudzveidība var kļūt par impulsu medību tūrisma attīstībai. Mežsaimniecības teritorijās ir veicināma arī medību tūrisma un dabas tūrisma attīstība, veidojot atbilstošu infrastruktūru, iekārtojot mednieku mājas, atpūtas vietas, piebraucamos ceļus utt.

- Meži tiks apsaimniekoti atbilstoši vides un dabas aizsardzības prasībām;
- Publiskā infrastruktūra tiks plānota un attīstīta tā, lai veicinātu videi draudzīgas un konkurētspējīgas mežsaimniecības attīstību;
- Meža zemju transformācija tiks pēc iespējas ierobežota;
- Izstrādātajās platībās mežs tiks atjaunots un kopts;
- Veicināt mežu saglabāšanu un izmantošanu iedzīvotāju rekreācijas vajadzībām..

;

Tūrisma/ainaviski vērtīgās teritorijas

Meži un lauksaimniecībā izmantojamās zemes ir galvenais resurss daudzveidīgai saimnieciskai darbībai, kam papildus iespējas piešķir izcilās ainaviskās kvalitātes un kultūrvēsturiskais mantojums, mozaīkveida kultūrainava ar iekoptiem laukiem, tradicionālo apbūvi un raksturīgajām būvformām. Kultūrainava ir viena no Jaunpiebalgas novada lielākajām vērtībām. Ainaviskās vērtības ir iesaistāmas novada tēla un zīmola veidošanā un popularizēšanā. Ainaviski vērtīgajās teritorijās ir saglabājama to ekoloģiskā, estētiskā, rekreatīvā un sociālā vērtība. Ainaviskās teritorijas kā nozīmīgs resurss iesaistāmas aktivitātēs tūrisma, atpūtas un rekreācijas piedāvājuma veidošanā. Galvenais ainavu veidojošais faktors ir kultūra, kas rodas no cilvēku prāta, nevis no dabas ietekmes.

Teritoriju attīstības prioritāte ir to kultūrvēsturisko un estētisko vērtību saglabāšana, kopšana un popularizēšana, teritoriju ilgtspējības nodrošināšana un daudzveidīgu tūrisma pakalpojumu ar augstu pievienoto vērtību attīstība, novada ainavas daudzveidības un savdabības saglabāšana un nostiprināšana.

- Publiskā infrastruktūra tiks plānota un attīstīta tā, lai veicinātu videi draudzīgu un konkurētspējīgu aktīvās atpūtas un tūrisma pakalpojumu attīstību;
- Tiks sekmēta ar tūrismu un aktīvo atpūtu saistītu, novada identitātei atbilstošu uzņēmumu attīstība, vienlaikus nodrošinot ainavas, dabas un kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanu nākamajām paaudzēm.
- Tūrisma pakalpojumu un infrastruktūras attīstība tiks koordinēta ar kaimiņu pašvaldībām.

- ❑ Tiks nodalītas augstas intensitātes tūrisma teritorijas un intensīva tūrisma attīstība ārpus šīm teritorijām netiks pieļauta.
- ❑ Novada ainavas vērtības tiks uzturētas un koptas, nepieļaujot vērtīgāko skatu punktu aizaugšanu un ainaviskās vietās veidojot jaunus skatu punktus, nepieļaujot ainavu degradējošu būvju un infrastruktūras attīstību;
- ❑ Tiks veicināta Vidzemei tradicionālās apbūves rakstura, viensētu un to grupu, siluetu, formu, mērogu, būvniecības tradīciju saglabāšana

Vadlīnijas teritorijas plānojumu, lokālplānojumu un tematisko plānojumu izstrādei

Jaunpiebalgas novada attīstības centri:

- ❑ Saglabāt līdzšinējo apdzīvojuma struktūru-koncentrēti apdzīvotas vietas ir Jaunpiebalga un Melnbārži. Pārējā teritorijā ir lauku telpai raksturīga apdzīvojuma struktūra –viensētas.
- ❑ Saglabāt un attīstīt visas teritorijas vēsturiskos centrus, ar tās ekonomikas, izglītības, kultūras, sociālajām aktivitātēm, radīt kvalitatīvu brīvo telpu ar apkalpes objektiem un labiekārtojuma elementiem.
- ❑ Ciemu teritorijās veidot vajadzībām atbilstošu sabiedrisko iestāžu izvietojumu un paredzēt to attīstības iespējas. Plānot rūpniecības teritoriju izvietojumu un paredzēt to attīstības iespējas.
- ❑ Saglabāt un attīstīt kultūrvēsturiskās teritorijas, nodrošinot to publisko pieejamību,

- ❑ Jaunas blīva rakstura apbūves teritorijas ir attīstāmas saistībā ar esošajām blīva rakstura apbūves teritorijām Jaunpiebalgas un Melnbāržu ciemu robežās., ja nepieciešams, tās paplašināt, nodrošinot atbilstošu inženiertehniskās infrastruktūras nodrošinājumu.

Mežu teritoriju areāli:

- ❑ Mežu teritoriju areālu prioritāte ir mežu ilgtspējīga attīstība un mežu galveno funkciju – saimniecisko, ekoloģisko un sociālo funkciju īstenošanai.
- ❑ Tajās mežu teritorijās, kurās atrodas aizsargājamās dabas teritorijas, jebkādas darbības veicamas saskaņā ar spēkā esošajiem likumiem un tiem pakārtotajiem MK noteikumiem.
- ❑ Jārada apstākļi mežu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un iedzīvotāju rekreācijas vajadzību nodrošināšanai

Lauku teritoriju areāli (Lauku telpa)

- ❑ Maksimāli jāsaglabā lauksaimniecības teritorijas, paredzot tajās arī daudzveidīgu darbību - pamatfunkcijas nodrošināšanai nepieciešamos ražošanas objektus, tai skaitā lauksaimniecības un lopkopības produkcijas pārstrādes uzņēmumus, kokapstrādes uzņēmumus, sabiedriskās un komerciestādes, kā arī viensētas.
- ❑ Jāparedz, ka neizmantojamās lauksaimniecības zemes iespējams apmežot

Transporta infrastruktūra

- ❑ Ciemos gar ielām un autoceļiem aizsargjoslas ir jānosaka kā sarkanās līnijas (esoša vai projektētā ielas robeža) un būvlaides (līnija, kas nosaka attālumu no sarkanās līnijas līdz apbūvei).

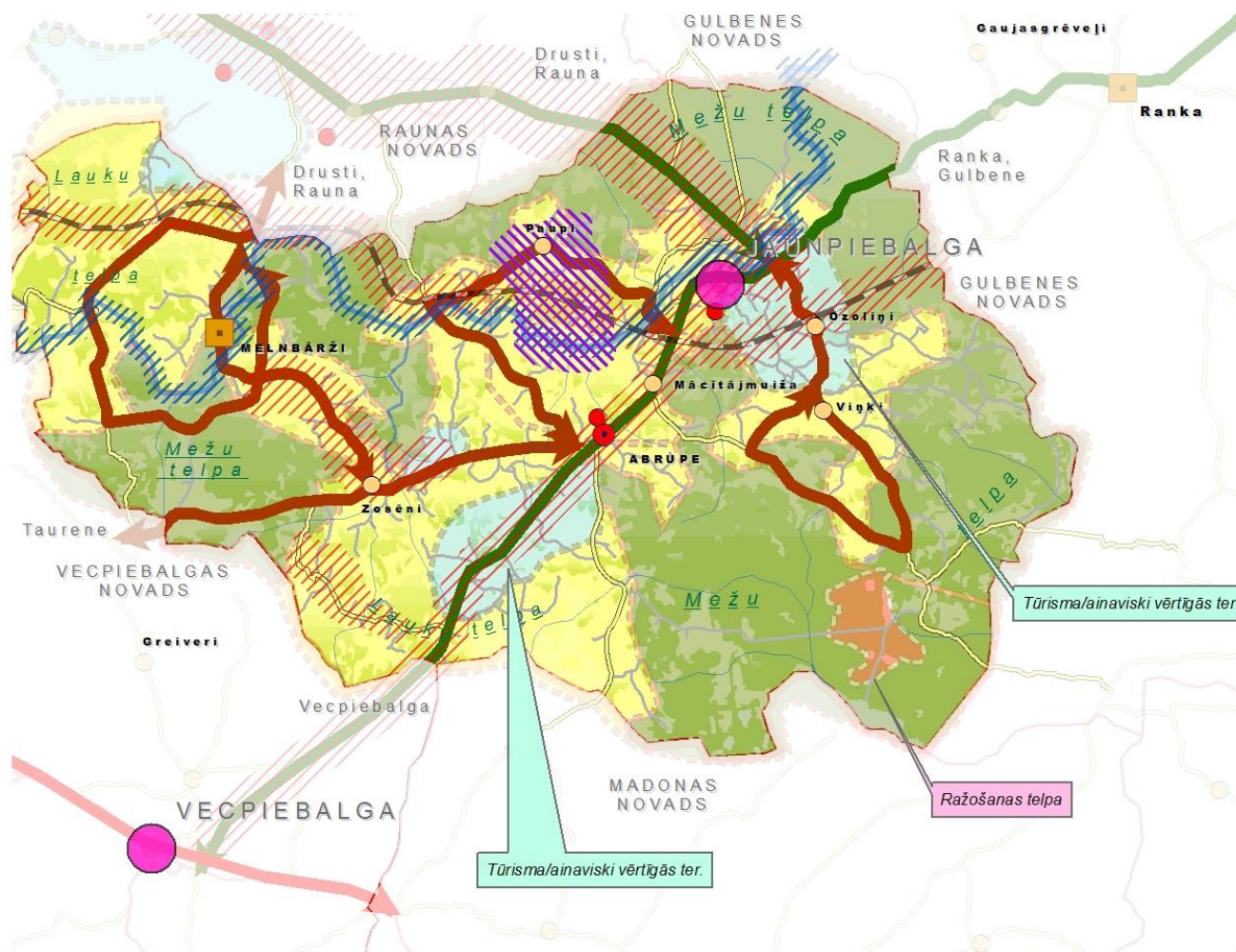
- ❑ Transporta infrastruktūras teritorijās var izvietot objektus un uzņēmumus, kas saistīti ar to pamatfunkcijas nodrošināšanu

Tūrisma/ainaviski vērtīgās teritorijas:

- ❑ Dabas un kultūrvēsturiski nozīmīgu teritoriju attīstības prioritāte ir dažādas dabas un kultūrvēsturiskajai videi draudzīgas ar tūrismu un rekreāciju saistītas aktivitātes un saimnieciskā darbība, medniecība, kā arī tūrisma, infrastruktūras attīstība.
- ❑ Visā novada teritorijā tiek atbalstīta arī daudzveidīga tūrisma veidu attīstība – lauku tūrisma attīstība, amatniecības, aktīvās (ūdenstūrisms u.c.) un pasīvās atpūtas iespējas un dažādu pakalpojumu uzņēmumu veidošana.
- ❑ Nodrošināt publiski pieejamas teritorijas iedzīvotāju rekreācijai, uzlabot vides un infrastruktūras kvalitāti atpūtas zonās un nodrošināt pieejamību publiskām ūdensmalām.
- ❑ Jāveicina tūrisma infrastruktūras pilnveidošana

Ražošanas teritorijas:

- ❑ Ražošanas attīstības centi jāveido, lai nodrošinātu rūpniecības uzņēmumu darbībai un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju, inženiertehnisko apgādi un transporta infrastruktūru, kā arī lai mazinātu varbūtējo negatīvo ietekmi uz citām teritorijām.
- ❑ Starp rūpniecības un dzīvojamās apbūves teritorijām jāparedz buferzonu un atbilstoši izplāno ceļu un ielu tīklu, lai mazinātu transporta negatīvo ietekmi uz dzīvojamām teritorijām.

- APZĪMĒJUMI
- Jaunpiebalga
 - Vietējas nozīmes attīstības centri
 - Ciems
 - Apdzīvota vieta
 - Ražošanas atbalsta punkti
 - Lauku telpa
 - Meža telpa
 - Ražošanas telpa
 - Tūrisma/ainaviski vērtīgā telpa
 - Perspektīvā "Palatas" aizsargājamā dabas teritorija
 - Ūdenstūrisma teritorijas
 - Tūrisma teritorijas
 - ▲ Nacionālas nozīmes autoceļi
 - ▲ Reģionālas nozīmes autoceļi
 - ▲ Novada nozīmes autoceļi

12. attēls Telpiskās attīstības perspektīva 2030

ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA

Lai īstenotu Jaunpiebalgas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju un sekotu tās ieviešanai, Jaunpiebalgas novada pašvaldība regulāri, atbilstoši normatīvo aktu prasībām, aktualizēs ilgtspējīgas attīstības stratēģijai pakārtotus vidēja termiņa plānošanas dokumentus – Jaunpiebalgas novada attīstības programmu un Jaunpiebalgas novada teritorijas plānojumu.

Jaunpiebalgas novada attīstības programmā noteiktie vidēja termiņa mērķi un rezultatīvie rādītāji ir saskaņoti ar Jaunpiebalgas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā noteiktajiem ilgtermiņa mērķiem un rezultatīvajiem rādītājiem, lai nodrošinātu to, ka:

- Attīstības programma ir vērsta uz ilgtspējīgas attīstības stratēģijas ieviešanu;

- novērtējot attīstības programmas ieviešanu, vienlaikus tiktu novērtēta arī ilgtspējīgas attīstības stratēģijas ieviešana.

Informāciju par ilgtspējīgas attīstības stratēģijas rezultātīvo rādītāju izpildi apkopos Jaunpiebalgas novada pašvaldības administrācija, iekļaujot to novada publiskajā gada pārskatā. Informācija tiek iegūta, pieprasot nepieciešamo informāciju no pašvaldības iestādēm, aģentūras, nodaļām. Reizi trīs gados publiskie gada pārskati tiks papildināti ar pārskatu par Jaunpiebalgas novada telpiskās attīstības perspektīvas īstenošanu. Rezultatīvo rādītāju sarakstu un sasniedzamos rezultātus var pārskatīt, veikto saraksta un rezultātu izmaiņu pamatojumu iekļaujot publiskajā gada pārskatā.

Rezultatīvo rādītāju sarakstu un sasniedzamos rezultātus iespējams pārskatīt, rezultātu izmaiņu pamatojumu iekļaujot attīstības programmas uzraudzības ziņojumos.